

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра фінансового аналізу та аудиту

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

**“Організація та методика фінансового аналізу ефективності використання
оборотних активів підприємства”**

Студентки 2 курсу, 12 групи,
спеціальності 071 “Облік і
оподаткування” спеціалізації
“Фінансова аналітика”

Керіна (Петухова) Дар’я
Станіславівна

Науковий керівник к.е.н., доц.

Гоцуляк Володимир
Дмитрович

Гарант освітньої програми
д.е.н., доц.

Гордополов Володимир
Юрійович

Київ 2020

Київський національний торговельно-економічний університет
Факультет фінансів та обліку
Кафедра фінансового аналізу та аудиту
Спеціальність “Облік і оподаткування”
Спеціалізація “Фінансова аналітика”

Затверджую

Зав. кафедри К.О. Назарова

“ ” 20__ р.

Завдання
на випускню кваліфікаційну роботу (проект) студента

Керіної Дар’ї Станіславівни

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи(проекту): Організація та методика фінансового аналізу ефективності використання оборотних активів підприємства (на матеріалах ТОВ “Урожай Плюс”).

Затверджена наказом ректора від 02.12.2019 р. № 4144

2. Термін здачі студентом закінченої роботи (проекту): .01.11.2020 р.

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи (проекту):

Мета роботи: дослідження та удосконалення методики та організації аналізу оборотних активів підприємства на матеріалах ТОВ “Урожай Плюс”.

Об’єкт роботи: система обліку і аналізу оборотних активів на прикладі Товариства з обмеженою відповідальністю “Урожай Плюс”.

Предмет роботи: теоретичні, методичні, організаційні аспекти обліку і аналізу оборотних активів підприємства.

4. Консультанти по роботі (проекту), із зазначенням розділів проекту, що стосуються їх:

Розділ	Консультант (прізвище, ініціали)	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
1	Гоцуляк В.Д.		
2	Гоцуляк В.Д.		
3	Гоцуляк В.Д.		

5. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (проекту) (перелік питань, що їх належить розробити):

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ АНАЛІЗУ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ.

- 1.1 Економічна сутність та класифікація оборотних активів підприємства.
- 1.2 Місце і роль аналізу в системі управління оборотними активами підприємства.
- 1.3 Стан та перспективи розвитку сільськогосподарських підприємств в Україні.

РОЗДІЛ 2. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АНАЛІЗУ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ ТОВ “УРОЖАЙ ПЛЮС”.

- 2.1. Оцінка нормативно-правового забезпечення та спеціальної літератури з організації та методики аналізу ефективності використання оборотних активів.
- 2.2. Формування фактографічної інформації в процесі аналізу оборотних активів ТОВ “Урожай Плюс”.
- 2.3. Організаційно-інформаційна модель аналізу оборотних активів ТОВ “Урожай Плюс”.

РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ ТОВ “УРОЖАЙ ПЛЮС”.

- 3.1. Аналіз стану, динаміки і структури оборотних активів ТОВ “Урожай Плюс”.
- 3.2. Аналіз ефективності використання оборотних активів ТОВ “Урожай Плюс”.
- 3.3. Напрями вдосконалення методики аналізу оборотних активів сільськогосподарського ТОВ “Урожай Плюс”.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

6. Календарний план виконання роботи (проекту)

№ з/п	Назва етапів магістерської роботи (проекту)	Термін виконання етапів роботи (проекту)	
		за планом	фактично
1	Розробка плану ВКР	15.02.2020	
2	Написання 1 розділу ВКР	25.06.2020	
3	Написання 2 розділу ВКР	06.09.2020	
4	Написання 3 розділу ВКР	23.10.2020	
5	Написання вступу та висновків ВКР	25.10.2020	
6	Представлення роботи на кафедру	01.11.2020	
7	Підготовка доповіді та ілюстрованого роздавального матеріалів	04.11.2020	
8	Попередній захист ВКР		

7. Дата видачі завдання “10” січня 2020 р.

**8. Керівник випускної
кваліфікаційної роботи**

к.е.н. Гоцуляк В.Д.

**9. Гарант освітньої
програми**

д.е.н. Гордополов В.Ю.

**10. Завдання прийняв до виконання
студент-дипломник**

Керіна Д.С.

11. Висновок керівника випускної кваліфікаційної роботи

Студентка Керіна Дар'я Станіславівна виконала випускну кваліфікаційну роботу на актуальну тему обумовлену інтеграцією України у світове співтовариство та переходом, у зв'язку з цим, на міжнародні стандарти фінансової звітності. Дане дослідження здійснювалося на матеріалах підприємства ТОВ “Урожай Плюс”.

Як за змістом, так і за формою представлена робота відповідає вимогам Вищої школи і Методичним вказівкам до виконання випускних кваліфікаційних робіт. Студентка зуміла показати на достатньому рівні як теоретичні знання, так і практичні навички з обліку, фінансового аналізу, незалежного аудиту та внутрішнього контролю, отримані впродовж терміну навчання. В роботі студентка дослідила стан і розвиток наукових досліджень та нормативного регулювання бухгалтерського обліку в Україні.

Студентка проаналізувала діяльність підприємства ТОВ “Урожай Плюс” за п'ять років (з 2015 р. по 2019 р.), опрацювала значну кількість нормативно-правових джерел та спеціальної літератури.

Позитивним моментом є те, що студентка змогла застосувати набуті теоретичні знання з обліку, фінансового аналізу, внутрішнього та зовнішнього контролю до об'єкта дослідження. В роботі спостерігається наявність власної обгрунтованої думки щодо особливостей та проблематики ефективності використання оборотних активів підприємства.

Представлена робота містить достатню кількість таблиць, графічного матеріалу, додатків тощо. В роботі наявні окремі неточності, які в цілому не знижують якісного рівня роботи.

Керівник _____

12. Висновок кафедри про випускну кваліфікаційну роботу

Випускну кваліфікаційну роботу переглянуто.

Студентка Керіна Дар'я Станіславівна може бути допущена до захисту цієї роботи в екзаменаційній комісії.

Гарант освітньої
програми _____

В. Ю.Гордополов

Завідувач кафедри _____

К.О. Назарова

“ ”

_____ 2020 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ АНАЛІЗУ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ	9
1.1 Економічна сутність та класифікація оборотних активів підприємства.....	9
1.2 Місце і роль аналізу в системі управління оборотними активами підприємства.....	15
1.3 Стан та перспективи розвитку сільськогосподарських підприємств в Україні	21
Висновки до розділу 1	25
РОЗДІЛ 2. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АНАЛІЗУ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ ТОВ “УРОЖАЙ ПЛЮС”	27
2.1. Оцінка нормативно-правового забезпечення та спеціальної літератури з аналізу ефективності використання оборотних активів	27
2.2. Формування фактографічної інформації в процесі аналізу оборотних активів ТОВ “Урожай Плюс”	32
2.3. Організаційно-інформаційна модель аналізу оборотних активів ТОВ “Урожай Плюс”	38
Висновки до розділу 2	43
РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ ТОВ “УРОЖАЙ ПЛЮС”	45
3.1. Аналіз стану, динаміки і структури оборотних активів ТОВ “Урожай Плюс”	45
3.2. Аналіз ефективності використання оборотних активів ТОВ “Урожай Плюс”	52
3.3. Напрями вдосконалення методики аналізу оборотних активів ТОВ “Урожай Плюс”	56
Висновки до розділу 3	59
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ	62
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	67
ДОДАТКИ.....	73

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Стан оборотних активів у сучасних умовах господарювання відіграє важливу роль, так як формують вагому та найбільш мобільну частку в активах будь-якого суб'єкта господарювання. Тому, здійснюючи свою діяльність як суб'єкт підприємницької діяльності, будь-яке підприємство повинно забезпечувати стан своїх оборотних активів на такому рівні, щоб швидко і якісно реагувати на потреби ринку. Рациональне використання оборотних активів та їх оптимізація є одним з основних завдань будь-якого підприємства для забезпечення безперервної діяльності за умов інфляційних процесів, криз, конкуренції. Це впливає на можливості виконання виробничих планів підприємства, дотримання зобов'язань перед споживачами, забезпечення стійкого фінансового становища й створення умов для подальшого конкурентоспроможного розвитку підприємства.

Питання аналізу ефективності використання оборотних активів висвітлені в публікаціях зарубіжних і вітчизняних учених-економістів. Вагомий внесок у дослідження ефективності використання оборотних активів зроблено такими зарубіжними вченими, як Рішар Жак, Гінзбург А.І., Савицька Г.В.. Вагомий внесок у вирішення питань з аналізу ефективності використання оборотних активів розглянуто в роботах таких наших сучасних науковців, як: Кіндрацька Г.І., Мних Є.В., Костирко Р.А..

Мета та завдання дослідження. Метою магістерської роботи є дослідження та удосконалення методики та організації аналізу оборотних активів підприємства. Щоб поставлена мета була досягнута в повному обсязі в магістерській роботі поставлені та вирішені наступні завдання:

- 1) дослідити та теоретично обґрунтувати сутність поняття «оборотні активи»;
- 2) узагальнити та удосконалити систему класифікації оборотних активів підприємства;
- 3) узагальнити критерії визнання оборотних активів підприємства;

- 4) проаналізувати та узагальнити систему класифікацій оцінок оборотних активів підприємства;
- 5) дослідити та удосконалити методика і організацію обліку оборотних активів підприємства;
- 6) узагальнити методичні аспекти та надати практичні рекомендації проведення аналізу оборотних активів підприємства;
- 7) здійснити оцінку та провести аналіз фінансово-господарської діяльності досліджуваного підприємства.

Предмет дослідження є теоретичні, методичні, організаційні аспекти обліку і аналізу оборотних активів підприємства.

Об'єктом дослідження є система обліку і аналізу оборотних активів на прикладі Товариства з обмеженою відповідальністю “Урожай Плюс”.

Методи дослідження. У магістерській роботі використовувались загальнонаукові і спеціальні методи: порівнянь, угруповань, спостереження, обстеження, комплексної оцінки, а також методи та прийоми економічного аналізу – логічні, статистичні, факторного впливу, абстрактні, економікоматематичні.

Наукова новизна одержаних результатів полягає у розробці рекомендацій щодо удосконалення методики та організації обліку і аналізу оборотних активів підприємства. А саме, у вдосконаленні сутності поняття «оборотні активи», розширенні класифікації оборотних активів підприємства, удосконаленні організації аналізу оборотних активів підприємства, шляхом поліпшення існуючих та запровадження нових форм первинних документів.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ АНАЛІЗУ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

1.1 Економічна сутність та класифікація оборотних активів підприємства

В умовах зародження та розвитку економічних відносин процес формування стійкої ринкової інфраструктури створює нові вимоги щодо механізмів створення та використання фінансових ресурсів, в тому числі і оборотних активів.

Щоб процес виробництва та реалізації продукції був безперервний, кожному підприємству необхідно мати чітко запроваджений механізм управління оборотними активами, але це здійснити не можливо без розуміння сутності цієї категорії. У процесі теоретичного вивчення цього поняття уможлиблюється виявлення існуючих взаємозв'язків серед найважливіших та найвпливовіших факторів діяльності. Тому питання, щодо теоретичного вивчення та визначення сутності «оборотних активів» залишається актуальним.

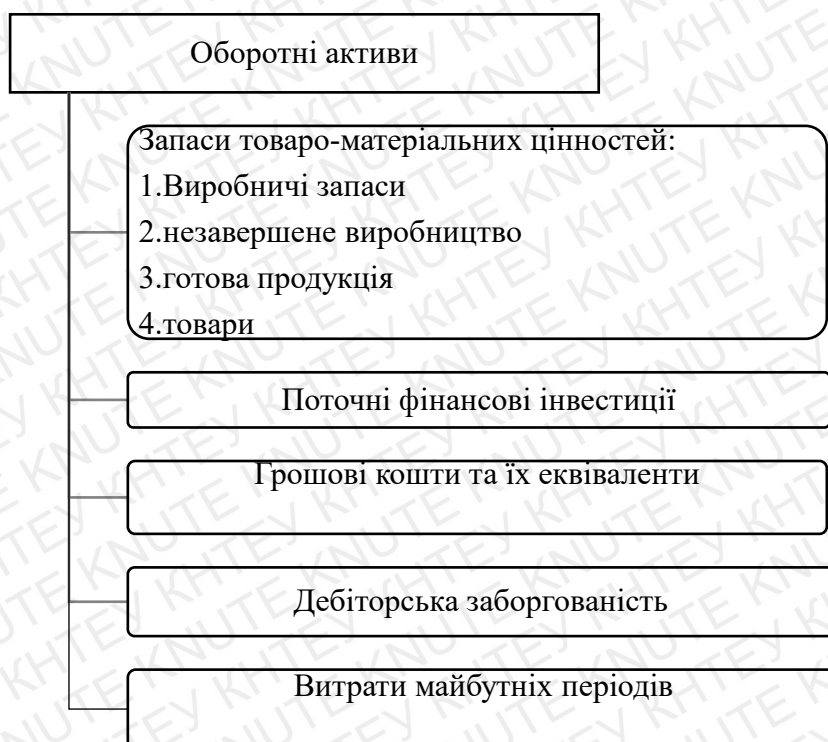
В Україні відповідно до П(С)БО 2 “Баланс” поділ активів на оборотні та необоротні є обов'язковим [42]. Обороти як усієї сукупності, так і окремих видів активів підпорядкований певним циклам – господарському, операційному, інвестиційному. Таким чином, під оборотними активами розуміють ту частину оборотних активів, що сформована для участі в операційній діяльності підприємства, беручи участь в кругообігу, набуває форми грошових і матеріальних операційних оборотних активів.

Основними нормативними документами, що визначають сутність оборотних активів є вітчизняні та міжнародні стандарти бухгалтерського обліку. Відповідно до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності” (далі – НП(С)БО) оборотні активи – це гроші та їх еквіваленти, що не обмежені у використанні, а також інші активи, призначені для реалізації чи споживання протягом операційного циклу чи протягом дванадцяти місяців з дати балансу.

В свою чергу, згідно Міжнародного стандарту бухгалтерського обліку 1 “Подання фінансової звітності” (далі – МСБО) [29] оборотні активи трактують як “поточні». Поточними визнають активи, що:

- а) можуть бути реалізованими чи спожитими у нормальному операційному циклі;
- б) утримуються в основному з метою продажу;
- в) можуть бути реалізованими протягом дванадцяти місяців після звітного періоду;
- г) є грошовими коштами чи еквівалентами грошових коштів, за умови що немає обмежень щодо обміну чи використання цього активу для погашення зобов'язання принаймні протягом дванадцяти місяців після звітного періоду.

Склад оборотних активів зазначений у Національному стандарті (положенні) бухгалтерського обліку 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності” [32], відповідно до якого сформовано найважливіші класифікаційні ознаки, за якими необхідно поділяти оборотні активи, а саме “відповідно до джерел формування, відповідно до складу, відповідно до рівня ліквідності, відповідно до місця у відтворювальному процесі” (рис. 1.1).

Рис. 1.1 Класифікація оборотних активів підприємства відповідно до НП(С)БО 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності” [40]

Більшість оборотних активів, наприклад запаси, мають матеріальну форму. Інші активи, наприклад, дебіторська заборгованість, пов'язані з юридичними правами.

Значення “оборотні активи” та “оборотний капітал” часто ототожнюються, хоча оборотні активи переробляються і витрачаються у виробничій діяльності підприємства, на перевагу оборотного капіталу, що лише авансується.

Слід виокремити, що не вся кількість авансованих грошових коштів трансформується на капітал, а лише та, що забезпечує економічний, соціальний або екологічний результат. Тому, можна зробити висновок, що оборотні активи й оборотний капітал це дві категорії, які характеризують одні й ті ж об'єкти: дебіторську заборгованість, грошові кошти, короткострокові фінансові вкладення і запаси, але водночас різняться.

В Господарському кодексі України взагалі немає трактування такого поняття як “оборотні активи”, але у ст.139 “Майно у сфері господарювання” зазначено, що “оборотними засобами є сировина, паливо, матеріали, малоцінні предмети та предмети, що швидко зношуються, інше майно виробничого і невиробничого призначення, що віднесено законодавством до оборотних засобів” [14].

На сьогодні немає одностайного підходу до застосування терміну “оборотні активи”. Так, Савицька Г.В. при викладенні методики аналізу застосовує термін “Оборотний капітал”, а Чернелевський Л.М. – “оборотні кошти”. Переважна більшість вчених [1] – вживають термін «оборотні активи».

Категорія “оборотні засоби” проявляється в тому, що ця частина оборотного капіталу підприємства виражена в натуральній формі [4]. Це, зокрема: сировина і матеріали, комплектуючі, енергетичні ресурси, малоцінні і швидкозношувальні предмети, залишки нереалізованих товарів і інші. Така частина капіталу переносить свою вартість на виготовлений продукт на протязі одного його кругообороту в певному обсязі. Грошова форма (оцінка) оборотних засобів формує більшу частину його оборотних коштів.

Категорія “оборотні (обігові) кошти” поряд із грошовими коштами, що характеризують структуру оборотних засобів підприємства включає такі елементи: грошові кошти на поточному, кредитному і валютному рахунках; кошти в касі підприємства; заробітна плата із різницею в тому, що вона не переносить свою вартість на готовий продукт, а відтворюється живою працею працюючих в ході кругообороту капіталу; дебіторська заборгованість за розрахунками; векселі одержані; резерв сумнівних боргів і інші види дебіторської заборгованості [23]. Категорія «оборотний капітал» характеризує оборотні кошти підприємства з точки зору участі їх окремих частин в русі оборотного капіталу в цілому [21].

Мартиненко В.П. “оборотні активи” характеризує як розміщення фінансових ресурсів підприємства у виробничий процес. Науковець А.М. Поддєрьогіна у своїх працях зазначає, що терміни “оборотні кошти” і “оборотний капітал” тотожні та зауважує, що це кошти, авансовані в оборотні виробничі фонди й у фонди обігу для забезпечення безперервності процесу виробництва, реалізації продукції та отримання прибутку.

Оборотні активи підприємства для цілей бухгалтерського обліку та управління підлягають класифікації. “Класифікація – розподіл, рознесення об’єктів, понять, назв за класами, групами, розрядами, за якими в одну групу попадають об’єкти, які мають загальні ознаки” [41].

Оборотні активи складаються із різноманітних елементів, які, незважаючи на загальні основні ознаки, що роблять їх однією й досить об’ємною економічною категорією, мають певні особливості. Хоча ці особливості й носять другорядний характер, однак вони також відіграють певну роль в організації оборотних активів. Зазначене зумовлює необхідність групування окремих елементів оборотних активів, які охоплюють певні види майна підприємств, за конкретними економічними ознаками.

Вітчизняні вчені, переважно спираючись на міжнародну практику, по-різному виділяють класифікаційні ознаки оборотних активів. Слід зазначити, що існують численні підходи до класифікації оборотних активів у сучасній економічній науці. Відзначимо існування як деяких подібностей, так і певних

відмінностей в цих підходах. Усі погляди на проблему згруповані та доповнені нами у табл. 1.1.

Така класифікація дозволяє систематизувати оборотні активи з метою забезпечення ефективного їх використання та управління. Розглянемо деякі класифікаційні ознаки оборотних активів підприємств, виходячи з визначення їх цінності в умовах сучасних ринкових відносин. Варто зазначити, що майже всі вітчизняні науковці, які займалися проблемою класифікації оборотних активів, в першу чергу, класифікують їх залежно від участі в кругообігу та за видами. Так, за характером участі в операційному циклі оборотні активи поділяються на ті, які обслуговують:

1. виробничий цикл підприємства (запаси сировини, матеріалів, напівфабрикатів; незавершене виробництво, готова продукція);
2. фінансовий цикл підприємства (грошові кошти, дебіторська заборгованість, поточні інвестиції).

Дещо інакше трактує цю класифікаційну ознаку Поддєрьогін Л.Д. [39], але розподіл оборотних активів залишається аналогічним: оборотні кошти, авансовані в оборотні виробничі фонди (оборотні фонди у виробничих запасах, оборотні кошти у виробництві); оборотні кошти, авансовані в фонди обігу (готова продукція, кошти і кошти в розрахунках). Пеняк Ю. С. [35] називає цю ознаку "залежно від функціональної ролі у процесі виробництва" та поділяє оборотні засоби на засоби сфери виробництва та сфери обігу, які обслуговують єдиний процес відтворення на виробництві й забезпечують його неперервність.

Таблиця 1.1

Класифікація оборотних активів за ознаками та видами

№	Класифікаційна ознака	Вид оборотного активу
1	2	3
1.	Залежно від участі в кругообігу	- оборотні активи у сфері виробництва - оборотні активи у сфері обігу

Продовження табл. 1.1

2.	За видами	- запаси сировини, матеріалів, напівфабрикатів - запаси готової продукції - дебіторська заборгованість - грошові кошти - інші
3.	За способом відбиття в балансі підприємства	- матеріальні оборотні активи (запаси) - дебіторська заборгованість (кошти у розрахунках) - грошові кошти
4.	За формами функціонування	матеріальні ОА - фінансові ОА
5.	За періодом функціонування	- постійна частина оборотних активів - змінна частина оборотних активів
6.	За характером джерел формування	- валові - чисті - власні
7.	За ступенем ліквідності	- абсолютно ліквідні - швидко ліквідні - мало ліквідні
8.	За рівнем цінності	- мінімально можливої цінності - середньо можливої цінності - потенційно високої можливої цінності
9.	За рівнем ризиків	- активи з виправданим ризиком - активи з підвищеним ризиком - активи з неприпустимим ризиком
10.	За ступенем захищеності від інфляції	- оборотні активи, що не піддаються інфляційним втратам - оборотні активи, що піддаються інфляційним втратам
11.	За рівнем прибутковості	- високоприбуткові - середньоприбуткові - неприбуткові - збиткові
12.	За видами ризиків	- активи з ризиком нереалізації - активи з ризиком неповернення боргів - активи з ризиком інфляції
13.	За швидкістю обігу	з високою швидкістю обігу; - з середньою швидкістю обігу; - з низькою швидкістю обігу

Джерело: узагальнено автором

За видами (за елементним складом) оборотні активи підприємства розподіляють на матеріальні запаси (сировини, товарної та готової продукції), дебіторську заборгованість підприємства, грошові кошти та їх еквіваленти та інші. Більш деталізований видовий склад у межах зазначених груп оборотних активів наведено в розділі 2 активу балансу підприємства.

На нашу думку, відповідно до складу оборотні активи необхідно класифікувати саме з урахуванням Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності" від 07.02.2013 №73 [32], тому що цей документ частково змінив склад оборотних активів, включивши до них витрати майбутніх періодів.

Однією з найважливіших характеристик оборотних активів є їх оборотність, яка дозволяє визначитися наскільки швидко підприємство зможе погасити свої поточні зобов'язання в певний час здійснення операційного циклу. Тому варто погодитись з думкою А.А. Мазаракі, який вважає доцільним групувати оборотні активи підприємства в залежності від швидкості обігу на ті, що мають: високу швидкість (грошові кошти, запаси товарів підвищеного та постійного попиту), середню швидкість (запаси матеріальних оборотних активів в межах нормативу, поточні фінансові інвестиції) та оборотні активи, що мають низьку швидкість оборотності (наднормативні матеріальні запаси, дебіторська заборгованість) [25].

Теоретичні дослідження поняття оборотних активів, що були здійснені, та отримане уточнене пояснення цієї категорії визначають ключові аспекти в формуванні даного терміну як економічної категорії. Безпомилкове розуміння сутності оборотних активів та їх класифікації має велике практичне значення, адже вірне сприйняття економічної термінології, полегшує роботу кожного суб'єкта господарювання, здійснює допомогу у відстеженні та виявленні взаємозалежності між різними факторами виробничо-господарської діяльності, що у подальшому дає можливість не лише раціонально використовувати наявні фінансові ресурси, а й формувати економічні прогнози щодо ефективності використання та управління оборотними активами підприємства.

1.2 Місце і роль аналізу в системі управління оборотними активами підприємства

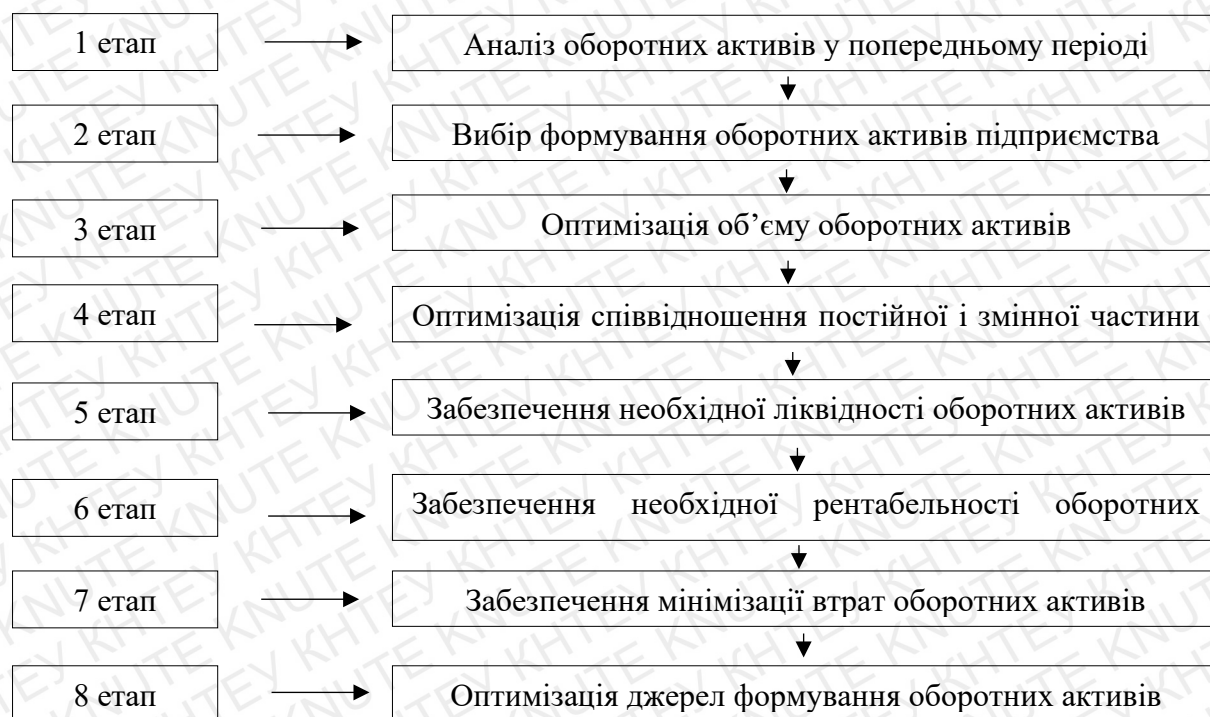
Управління оборотними активами – це дуже складний процес, що визначається такими завданнями, як:

1. збільшення обігу оборотних активів;

2. формування достатнього обсягу оборотного капіталу, що застосовується в операційному процесі;
3. поліпшення ефективності структури оборотних активів;
4. збільшення ліквідності, конкурентоспроможності та платоспроможності підприємства.

Під системою управління оборотними активами необхідно усвідомлювати сукупність відокремлених, але пов'язаних між собою елементів, що забезпечують цілеспрямований вплив на об'єкт управління, шляхом реалізації функцій управління через використання комплексу методів управління з метою забезпечення належного рівня фінансової стійкості, платоспроможності та ліквідності підприємства [3].

Система управління оборотними активами підприємства розробляється за такими основними етапами, які наведено на рис.1.2.

Рис.1.2 Етапи управління оборотними активами підприємства [10]

На першому етапі відбувається аналіз оборотних активів підприємства в попередньому періоді включає: аналіз динаміки загального обсягу та складу оборотних активів підприємства; аналіз оборотності окремих видів оборотних

активів у загальній їх сумі; рентабельності оборотних активів; аналіз основних джерел фінансування оборотних активів.

Другий етап характеризується вибором політики формування оборотних активів підприємства. З наукової точки зору виділяються три принципові підходи щодо формування оборотних активів підприємства – консервативний, помірний і агресивний. Консервативний підхід передбачає мінімізацію операційних і фінансових ризиків, але негативно впливає на ефективність використання оборотних активів – їх оборотність і рівень рентабельності. Помірний підхід забезпечує оптимальне співвідношення між рівнем ризику та рівнем ефективності використання фінансових ресурсів. Агресивний підхід полягає в мінімізації усіх форм страхових резервів за окремими видами оборотних активів.

Наступний етап передбачає оптимізацію обсягів оборотних активів. Така оптимізація повинна виходити з вибраного підходу щодо формування оборотних активів, забезпечуючи заданий рівень співвідношення ефективності їх використання і ризику.

На четвертому етапі відбувається оптимізація співвідношення постійної та змінної частин оборотних активів. Коливання в розмірах потреби в окремих видах оборотних активів можуть бути викликані й сезонними особливостями попиту на продукцію підприємства.

П'ятий етап характеризується забезпеченням необхідної ліквідності оборотних активів. Усі види оборотних активів тією або іншою мірою є ліквідними, крім витрат майбутніх періодів і дебіторської заборгованості. Загальний рівень ліквідності повинен забезпечувати необхідний рівень платоспроможності підприємства за поточними фінансовими зобов'язаннями.

На шостому етапі розглядається забезпечення підвищення рентабельності оборотних активів. Оборотні активи повинні приносити визначений прибуток при їх використанні у виробничо-збутовій діяльності підприємства. Водночас окремі види оборотних активів можуть приносити підприємству прямий прибуток у процесі фінансової діяльності у формі відсотків і дивідендів.

Наступний етап забезпечує мінімізацію втрат оборотних активів у процесі їх використання. Усі види оборотних активів певною мірою схильні до ризику втрат. Тому управління оборотними активами повинно бути спрямоване на мінімізацію ризику їх втрат.

Останній етап передбачає оптимізацію структури джерел фінансування оборотних активів. На основі раніше визначених принципів фінансування у процесі розробки системи управління оборотними активами формуються підходи до вибору конкретної структури джерел фінансування, їх приросту з урахуванням тривалості окремих стадій фінансового циклу й оцінки вартості залучення окремих видів капіталу.

Найбільш поширеним, а підчас і єдиним способом фінансування оборотних активів є кредиторська заборгованість. В більшості випадків сучасна ринкова логіка визначення необхідності в оборотних активах має наступний вигляд: спочатку визначається необхідність в валовому оборотному капіталі для підтримки ділової активності в планових обсягах, потім оцінюються можливості використання в обороті підприємства кредиторської заборгованості та інших залучених коштів.

Необхідність у власному оборотному капіталі визначається за остаточним принципом. Ефективне управління кредиторською заборгованістю, дозволяє значно скоротити потребу в власних грошових коштах. При наявності на підприємстві розробленої ринкової стратегії поведінки залучення капіталу збільшує можливості підприємства з розширення діяльності, дозволяє використати ефект фінансового важеля, підвищити рентабельність власного капіталу.

Процес створення ефективної системи управління оборотними активами на підприємствах здійснюється шляхом виконання визначених цілей (Рис.1.3).

Рис.1.3 Ефективна система управління оборотними активами підприємств [24]

Виділяють зовнішні (опосередкованого впливу) і внутрішні (безпосереднього впливу) чинники, що впливають на управління оборотними активами. До зовнішніх належать: конкурентне середовище, ступінь розвитку фінансового ринку, законодавча база регулювання, нецінові детермінанти попиту, відносини з контрагентами, до внутрішніх – виробнича технологія підприємства, облікова політика підприємства, кваліфікація фінансових менеджерів, організаційна структура підприємства, стратегічні цілі підприємства.

На основі аналізу економічної сутності кожної складової оборотних активів та урахування зарубіжного і вітчизняного досвіду запропоновано такі напрями управління оборотними активами вітчизняних підприємств:

1. управління грошовими коштами та поточними фінансовими;
2. управління грошовими потоками;
3. управління запасами;
4. управління дебіторською заборгованістю;
5. управління залишками грошових коштів та поточними фінансовими [45].

На нашу думку, для здійснення ефективного управління оборотними активами підприємства необхідно здійснити такі заходи:

- 1) оптимізувати розмір грошових коштів через постійний контроль за розміром оборотних активів у грошовій, абсолютно ліквідній формі, а також через підтримання відповідної частини високоліквідних активів у формі поточних

фінансових інвестицій та інших активів, які у разі необхідності можуть швидко перетворитися на грошові кошти, що дає можливість підтримувати платоспроможність підприємства на належному рівні;

2) оптимізувати структуру і склад оборотних активів за допомогою прискорення оборотності оборотних активів у цілому та окремих їхніх елементів;

3) оптимізувати структуру товарів шляхом зменшення випуску товарів із низькою рентабельністю та збільшити випуск товарів, що мають позитивну рентабельність та хороший рівень попиту;

4) оптимізувати запаси підприємства шляхом оцінки загальної потреби в сировині на плановий період, періодичного уточнення оптимальної партії замовлення сировини, регулярного контролю умов зберігання запасів;

5) оптимізувати рівень дебіторської заборгованості шляхом проведення контролю за станом розрахунків з дебіторами, оцінки платоспроможності та ділової репутації дебіторів, страхування ризиків тощо;

6) скоротити тривалість фінансового циклу шляхом прискорення обороту виробничих запасів та дебіторської заборгованості і некритичного уповільнення оборотності кредиторської заборгованості підприємства постачальникам;

7) підвищити рентабельність підприємства шляхом своєчасного використання тимчасово вільних залишків грошових активів для формування ефективного портфеля поточних фінансових інвестицій [47].

Для оптимізації задоволення потреб у придбанні різних елементів оборотних активів, забезпечення відповідності їх обсягів обсягами фінансово - господарської діяльності, максимізації прибутку (рентабельності оборотних активів) і мінімізації витрат при допустимому рівні ризику. Рациональне й ефективне використання оборотних коштів сприяє збільшенню фінансової стійкості підприємства та його платоспроможності.

За цих умов підприємство своєчасно і повністю може виконувати свої розрахунково-платіжні зобов'язання, що дозволять успішно здійснювати свою функціональну діяльність.

1.3 Стан та перспективи розвитку сільськогосподарських підприємств в Україні

Україна має потужний аграрно-виробничий потенціал, експорт сільськогосподарської продукції є одним з основних джерел надходжень валюти до бюджету. Однак сільське господарство в Україні розвивається нестабільно, що пояснюється залежністю від кліматичних умов, динамікою світових цін, недостатністю інвестицій та недосконалим державним регулюванням. Проблеми державного управління пов'язані насамперед із невпорядкованістю ринку землі сільськогосподарського призначення та непрозорістю розподілу державного фінансування [2].

Доходність сільськогосподарських підприємств є дуже мінлива у розрізі регіонів та окремих галузей АПК, що ускладнює прогнозування ризиків та моделювання цінової політики. Для сталого розвитку аграрного сектору необхідно створити умови для підвищення рівня інвестиційної привабливості окремих регіонів і територій [25].

Розвиток сільськогосподарського виробництва в умовах приєднання України до СОТ й активізації глобалізаційних процесів неможливий без покращення його фінансування. Зростання потреби у фінансуванні діяльності підприємств аграрної сфери викликане прорахунками у фінансовій політиці, занедбаним матеріальним станом впродовж останніх років, неспроможністю сільськогосподарських підприємств протидіяти внутрішнім і зовнішнім проблемам, які несуть значні загрози їх функціонуванню. Як правило, сільськогосподарські підприємства у процесі своєї діяльності не мають достатніх внутрішніх ресурсів для розширеного (а іноді і для простого) відтворення, відповідної застави для отримання банківських кредитів. В останні роки фінансування аграрної сфери різко погіршилося, що й стало одним з першочергових чинників гальмування темпів його розвитку. Тому, проблема поліпшення фінансування підприємств аграрної сфери є досить актуальною, враховуючи той факт, що і державна підтримка цих підприємств в економічно розвинених країнах й в Україні дуже серйозно відрізняється як за розмірами, так і за формою.

Найгострішою проблемою для підприємств аграрної сфери щодо фінансування діяльності є обмеженість фінансових ресурсів при відсутності необхідних обсягів власних коштів фінансування та труднощів доступу до позичкових та залучених фінансових ресурсів. Більшість вчених основними проблемами фінансування діяльності сільськогосподарських підприємств визначають: відчутне зменшення обсягів державної підтримки сільського господарства, що не дозволяє їм нормально функціонувати; недоступність кредитних ресурсів через високі відсоткові ставки та відсутність майнової застави для ведення не лише розширеного, а й простого відтворення; відсутність стабільного фінансування у визначені періоди року (сезонність робіт), що посилює диспаритет цін [40]; залежність результатів діяльності підприємств та джерел фінансування від впливу природнокліматичних умов; необхідність кредитного забезпечення діяльності та подальшого успішного розвитку суб'єктів господарювання як наслідку впливу попередньо зазначених факторів [5].

Однією з проблем розвитку сільськогосподарського виробництва в Україні є недостатня його державна підтримка. У переважній більшості розвинутих країн світу, а сьогодні вже й у країнах із перехідною економікою, процеси державного регулювання економіки стосовно аграрного сектора тісно ув'язані з державною підтримкою сільськогосподарських товаровиробників усіх форм власності. Підтримка держави здійснюється у різноманітних напрямках, але завжди має загальнонаціональний характер. Зокрема, основні засади бюджетного фінансування сільського господарства в Україні визначені в Законах України “Про державну підтримку сільського господарства України”.

Агропромисловий комплекс України — сукупність галузей національної економіки, що охоплює сільське та рибне господарство, харчову промисловість і перероблення сільськогосподарської продукції, їх матеріально-технічне та фінансове забезпечення [43].

Сільське господарство — це одна з провідних галузей економіки України, яка має значні природні конкурентні переваги. Значному розвитку сільського господарства ми зобов'язані, передусім, багатому природному ресурсу:

сприятливому ґрунту. Більшість країн світу не володіють і десятою частиною того, що є у нас. Сукупна площа українських чорноземів дорівнює площі Великобританії [49].

Сільське господарство як галузь має ряд особливостей, які у значній мірі визначають результати діяльності аграрних підприємств. Серед них:

1. засобами виробництва тут є живі організми
2. рослини і тварини, які розвиваються відповідно до біологічних законів. Тому в сільському господарстві дія економічних законів тісно переплітається з дією законів природи;
3. основним засобом виробництва є земля вона безпосередньо пов'язана з процесом праці та виробництвом продукції. Її якісні та кількісні характеристики мають прямий вплив на результат діяльності суб'єкта господарювання;
4. природні умови мають значний вплив на діяльність сільськогосподарських підприємств і в результаті потрібно володіти значним обсягом інформації для зменшення ризиків та невизначеності у процесі виробництва продукції;
5. для виробництва сільськогосподарської продукції використовують територіальні ресурси, що в свою чергу, потребує великої кількості перевезень техніки, матеріалів (насіння, паливо, добрива) і продукції (картопля, буряки, зерно);
6. існує часова затримка між робочим періодом та періодом виробництва, останній може бути виконаним лише за умови відповідного впливу природних факторів та безпосередньої участі людей (оранка, догляд, збирання врожаю); як результат вищенаписаного, виникає сезонність виробництва, що передбачає зміни в організації праці, ефективного використання трудових ресурсів;
7. важливою складовою виробництва в аграрних підприємствах є водні ресурси, її відсутність у необхідній кількості в певних регіонах призводить до впливу на вартість продукції;

8. транспортування засобів праці потребує значних енергетичних та грошових витрат [7].

Зазначимо, що основу аграрного сектору України становить сировина, зокрема продукція рослинного походження (кукурудза, пшениця, соя та ячмінь). Україна стала лідером на світовому ринку з виробництва та експорту соняшникової олії, її експорт у 2017 р. зріс на 27%. Реалізація кукурудзи зросла на +34,6%, українські фермери покращують технологію її вирощування, завдяки чому її врожайність збільшилася вдвічі – до 66 ц/га. Порівняно з європейським рівнем це небагато, в ЄС середня врожайність становить 120 ц/га [15]. Досягти такого рівня можна завдяки вдосконаленню технологій вирощування, але це потребує суттєвих інвестицій. Вирощування кукурудзи зосереджено у Чернігівській, Сумській, Харківській, Дніпропетровській, Кіровоградській, Черкаській, Полтавській, Київській та Вінницькій областях. Саме в них склалися найкращі умови для отримання високих врожаїв, але землі під кукурудзу там уже освоєні. Подальше збільшення площ потребує розширення на південь, однак там не досить вологи. виправити ситуацію міг би розвиток зрошення, що потребує додаткових витрат, тому без подальшого росту цін на кукурудзу або державної підтримки це не вигідно. Отже, виникає необхідність ефективніше використовувати наявні площі.

Попри оптимістичні прогнози розвитку стосунків з ЄС обсяги ймовірних продажів зернових до країн Азії та Африки можуть виявитися набагато привабливішими. Дослідження перспектив забезпечення пшеницею країн Азії доводять, що для отримання конкурентних переваг на цих ринках слід зважати на специфічні фактори, а саме: адаптувати наявні сорти пшениці до клімату цих країн та виводити нові сорти; отримувати доступ не тільки до ринків збуту, а й до кредитів, засобів виробництва, технологічної інформації щодо нових практик і ринків нових продуктів; підтримувати фермерів у час природних катаклізмів, покращити систему страхування врожаїв; завадити транснаціональному поширенню шкідників і хвороб [8].

Виходячи з цього, слід заохочувати іноземних інвесторів кращими умовами ведення бізнесу, впроваджувати новітні технології виробництва, оновлювати

матеріальнотехнічну базу, зменшувати податковий тиск на аграрний сектор, удосконалити систему бюджетних асигнувань, укрупнювати або ліквідувати неефективні компанії, вирішувати проблеми логістики, підвищувати конкурентоспроможність малих і середніх фермерських господарств, удосконалити систему підготовки фахівців тощо [27].

Ринок сільського господарства України є пріоритетним у розвитку економіки, становить найбільшу частку в експорті країни, а також має найбільший приріст порівняно з іншими галузями. Для вдосконалення діяльності ринку та створення потужного агропромислового комплексу, який продукує готову експортовану продукцію слід провести низку заходів у законодавстві України, підтримувати розвиток малих та середніх сільськогосподарських підприємств, використовувати програмний метод в аграрній політиці, здійснювати впровадження іноземного досвіду розбудови інноваційного ринку сільського господарства, раціонально використовувати земельні ресурси. Перелічені вище кроки забезпечать формування конкурентоспроможної сільськогосподарської галузі України.

Висновки до розділу 1

Проведене нами дослідження теоретичних засад обліку та аналізу оборотних активів підприємства дозволило зробити такі висновки:

1. Теоретичні дослідження поняття оборотних активів, що були здійснені, та отримане уточнене пояснення цієї категорії визначають ключові аспекти в формуванні даного терміну як економічної категорії. Безпомилкове розуміння сутності оборотних активів та їх класифікації має велике практичне значення, адже вірне сприйняття економічної термінології, полегшує роботу кожного суб'єкта господарювання, здійснює допомогу у відстеженні та виявленні взаємозалежності між різними факторами виробничо-господарської діяльності, що у подальшому дає можливість не лише раціонально використовувати наявні фінансові ресурси, а й формувати економічні прогнози щодо ефективності використання та управління оборотними активами підприємства.

2. Для оптимізації задоволення потреб у придбанні різних елементів оборотних активів, забезпечення відповідності їх обсягів обсягами фінансово - господарської діяльності, максимізації прибутку (рентабельності оборотних активів) і мінімізації витрат при допустимому рівні ризику. Раціональне й ефективне використання оборотних коштів сприяє збільшенню фінансової стійкості підприємства та його платоспроможності.

За цих умов підприємство своєчасно і повністю може виконувати свої розрахунково-платіжні зобов'язання, що дозволять успішно здійснювати свою функціональну діяльність.

3. Ринок сільського господарства України є пріоритетним у розвитку економіки, становить найбільшу частку в експорті країни, а також має найбільший приріст порівняно з іншими галузями. Для вдосконалення діяльності ринку та створення потужного агропромислового комплексу, який продукує готову експортовану продукцію слід провести низку заходів у законодавстві України, підтримувати розвиток малих та середніх сільськогосподарських підприємств, використовувати програмний метод в аграрній політиці, здійснювати впровадження іноземного досвіду розбудови інноваційного ринку сільського господарства, раціонально використовувати земельні ресурси.

РОЗДІЛ 2. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АНАЛІЗУ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ ТОВ “УРОЖАЙ ПЛЮС”

2.1. Оцінка нормативно-правового забезпечення та спеціальної літератури з аналізу ефективності використання оборотних активів

Запровадження ринкових відносин і різноманітних форм власності в Україні зумовили внесення змін в існуючу систему бухгалтерського обліку як необхідну передумову отримання достовірної інформації для прийняття економічно обґрунтованих рішень, вибору надійних господарських партнерів і уникнення підвищеного ризику в фінансовій діяльності. За ринкових умов склалася ситуація, за якої методологія обліку (передбачена національними стандартами бухгалтерського обліку) не узгоджується з фінансовим законодавством, вступаючи з ним в протиріччя. Для швидкої адаптації чинного порядку обліку до міжнародних стандартів фінансової звітності, доцільно з'ясувати питання щодо адекватності правового регулювання бухгалтерського обліку в Україні відповідно до потреб господарюючих суб'єктів у відображенні економічної суті здійснюваних операцій, співвідношенням норм правових актів, які встановлюють правила ведення бухгалтерського та податкового обліку. Також потрібно проаналізувати наступні принципи та вимоги у сфері обліку оборотних активів: аналіз економічного змісту й правової форми; удосконалення методів оцінки оборотних активів; удосконалення обліку безнадійної заборгованості. Основне питання, що виникає при формуванні облікової політики щодо оборотних активів – це питання співвідношення методології бухгалтерського обліку і законодавчо-правових вимог. Необхідність швидкої адаптації до міжнародних стандартів фінансової звітності вимагає відповідної зміни нормативно-правових актів, які встановлюють правила ведення бухгалтерського обліку всіма суб'єктами господарських відносин. При цьому, система бухгалтерських стандартів повинна регулювати виключно правила ведення обліку, а не господарські відносини. Визначаючи методи обліку, держава

не повинна створювати перешкоди на шляху реалізації прав та зобов'язань суб'єктів господарювання.

Деталізація ведення бухгалтерського обліку відтворена в Законі України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” [19]. Чинним Законом передбачено правові принципи регулювання, організації, ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності в Україні. Закон про бухгалтерський облік і фінансову звітність закріпив визначену вже не в одному Законі, Указі Президента і постановах Кабінету Міністрів України функцію регулювання бухгалтерського обліку за Міністерством фінансів. Це регулювання головним чином здійснюється згідно затверджених Положень (стандартів) бухгалтерського обліку. Існує ситуація, коли методологія обліку випереджає цивільне законодавство, тим самим, вступаючи з ним в протиріччя. Відмова від формування фондів спеціального призначення, як від наслідків планової економіки, заходи безперечно необхідні, однак непідвладні національній обліковій політиці. До того часу, поки зміни в облікових методиках не будуть відбуватися слідом за змінами в господарських процесах, такі нововведення продовжать створювати лише ілюзію ринкових перетворень, формально наблизивши національну економіку до ринкової, а облік – до міжнародних стандартів. Таким чином, важливе питання, що виникає при формуванні облікової політики щодо оборотних активів – це питання взаємодії методології бухгалтерського обліку з податковим законодавством. Для швидкої адаптації чинного порядку обліку до МСФЗ, доцільно з'ясувати питання щодо адекватності правового регулювання бухгалтерського обліку в Україні потребам господарюючих суб'єктів у відображенні економічної суті здійснюваних операцій співвідношенням норм правових актів, які встановлюють правила ведення бухгалтерського та податкового обліку. З огляду на зазначене вище, зробимо такі висновки: по-перше, система бухгалтерських стандартів щодо оборотних активів повинна регулювати виключно облікові, а не господарські відносини, а у випадку, коли держава визначає методи обліку, чим порушує права та зобов'язання суб'єктів господарювання, вона повинна опиратися на відповідну законодавчу базу; по-друге, зміни в методиці бухгалтерського обліку (законодавчій базі) повинні мати

ретроспективний характер стосовно змін у господарських відносинах. Наука, навпаки, зобов'язана йти на два кроки попереду, визначаючи пріоритетні напрями розвитку практики.

Наступне питання правовідносин пов'язане з ієрархією всередині системи нормативного регулювання бухгалтерського обліку. Норми чинного законодавства не чітко регулюють облікову політику щодо оборотних активів. Неповне розуміння значення й завдань облікової політики суб'єктами господарювання щодо оборотних активів призводить до законодавчої неврегульованості багатьох питань бухгалтерського обліку. Законодавчими і нормативними документами не передбачено єдиної методології формування облікової політики. Підприємствам надано право самостійно розробляти її положення згідно вимог Закону України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні” [19] і П(С)БО 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності” [40].

Як вже відзначалося, суб'єкт господарювання самостійно обирає структуру і склад своєї облікової політики. Однак, існує ряд положень, наявність яких обов'язкова при затвердженні облікової політики для бухгалтерського обліку, а саме: робочий план рахунків бухгалтерського обліку; форми первинних облікових документів; порядок проведення інвентаризації активів і зобов'язань підприємства; методи оцінки активів і зобов'язань; правила документообороту і технології обробки облікової інформації; система внутрішньовиробничого контролю.

Для складання фінансової звітності у відповідності до чинних нормативних актів та надання її користувачам пропонуємо наступне формування облікової політики промислового підприємства в частині оборотних активів.

Наступним аспектом облікової політики є встановлення вимог до документального оформлення господарських операцій. Ця вимога викладена у ст. 9 п. 1 Закону України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”, в якому визначено застосування: обов'язкових реквізитів первинних документів; можливості внесення виправлень в первинні облікові документи; інші аспекти оформлення документів [37]. За цією вимогою підприємство зобов'язане особливу увагу приділяти питанням організації первинного обліку.

Поняття реєстрів бухгалтерського обліку як засобу систематизації і накопичення інформації, що містяться в первинних облікових документах для подальшого відображення на рахунках бухгалтерського обліку та звітності, висвітлено у ст.4 п. 4 Закону України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” [37].

У П(С)БО 2 “Баланс” розкривається зміст категорії “оборотні активи”. Даний термін є комплексним об’єктом бухгалтерського обліку. Основною умовою відображення оборотного активу в балансі є його оцінка, що може бути достовірно визначена й очікується отримання економічних вигод від їх використання. Для оборотних активів вчені пропонують використовувати тривалість періоду в один рік або кругообіг, який являє собою виробничий цикл.

У П(С)БО 4 “Звіт про рух грошових коштів” визначається зміст і форма звіту про рух грошових коштів та загальні вимоги до розкриття його статей суб’єктами господарювання незалежно від форм власності. В даному обліковому стандарті розкривається сутність такого оборотного активу як грошових коштів, їх еквівалентів. Звіт надає інформацію про спроможність суб’єкта господарювання створювати грошові кошти в процесах руху грошових потоків, а також впливає на прийняття правильних управлінських рішень.

Показник грошових потоків використовується, з одного боку, як індикатор фінансової стійкості, а з другого – як індикатор прибутковості. П(С)БО 4 передбачено застосування непрямого методу складання Звіту про рух грошових коштів, який передбачає трансформацію чистого прибутку в чисту суму отриманих (витрачених) грошових потоків.

Не менш важливим питанням обліку оборотних активів є їх оцінка. При відпуску запасів у виробництво, продажу та іншому вибутті згідно з п. 16 П(С)БО 9 “Запаси” їх оцінка здійснюється за одним з таких методів: ідентифікованої собівартості відповідної одиниці запасів; середньозваженої собівартості; собівартості перших за часом надходження запасів (ФІФО); нормативних затрат; ціни продажу [36]. Методи оцінки дебіторської заборгованості повинні забезпечити дотримання викладеного у Законі України “Про бухгалтерський облік

та фінансову звітність в Україні” одного з основних принципів підготовки фінансової звітності – обачності, згідно з яким сума оцінки активів і доходів підприємства не повинна бути завищена.

П(С)БО 10 “Дебіторська заборгованість” визначено методи оцінки оборотних активів (дебіторської заборгованості) на етапах зарахування її на баланс підприємства, при відображенні у фінансовій звітності на дату балансу і при списанні з балансу як безнадійної [41]. Вважаємо за доцільне запропонувати ще один метод оцінки оборотних активів (дебіторської заборгованості) на основі комплексного підходу, який передбачає коригування первісної вартості дебіторської заборгованості, виходячи з коефіцієнту часу. Запропонований коефіцієнт дозволяє оцінити дебіторську заборгованість суб’єкта господарювання в теперішній момент з врахуванням зростання вартості в часі і зміни загальної купівельної спроможності грошових засобів.

П(С)БО 19 “Об’єднання підприємств” передбачено метод визначення справедливої вартості придбаних ідентифікованих активів. Необхідно особливу увагу звернути на визначення справедливої вартості оборотних активів. Ця категорія недостатньо досліджена в бухгалтерському обліку. Так, в міжнародних стандартах бухгалтерського обліку під справедливою вартістю оборотних активів розглядають суму, за якою актив може бути обмінаний між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами [35].

У П(С)БО 19 “Об’єднання підприємств” [35] розглядається облікова категорія “справедлива вартість” ідентифікованих активів, під якими розглядається придбані активи, які на дату придбання відповідають критеріям визнання статей балансу встановлених П(С)БО 2 “Баланс”. Згідно П(С)БО 19 “Об’єднання підприємств” для визначення справедливої вартості використовуються різноманітні методи. Так, наприклад, – для готової продукції застосовують ціну реалізації за вирахуванням витрат на реалізацію та суми надбавки, виходячи з надбавки для аналогічної готової продукції та товарів; для матеріалів застосовують відновлювальну вартість (сучасну собівартість придбання); для дебіторської заборгованості застосовується теперішня (дисконтована) сума з врахуванням

відповідної поточної відсоткової ставки за вирахуванням резерву сумнівних боргів та витрат на отримання дебіторської заборгованості в разі необхідності.

На нашу думку, для однозначного тлумачення облікової категорії “справедлива вартість” з огляду на комплексність поняття “оборотні активи” необхідно застосовувати ринкову вартість оборотних активів на активному ринку, під якою розуміється чиста вартість їх придбання або реалізації на активному ринку з відповідним вирахуванням витрат, пов’язаних з придбанням або реалізацією. Це сприятиме однаковому застосуванню справедливої вартості оборотних активів між обізнаними, зацікавленими та незалежними сторонами.

Підсумовуючи викладене, можна зробити висновок про те, що факти господарського життя, що становлять предмет бухгалтерського обліку, містять в собі дві невіддільні сторони – економічну й юридичну, забезпечення відповідності яких – завдання системи нормативно-правового регулювання. Як бачимо з проведеного аналізу, нормативавно-правове регулювання облікової категорії “оборотні активи” охоплює законодавчі та підзаконні акти, що регулюють правовідносини в галузі бухгалтерського права щодо оборотних активів.

2.2. Формування фактографічної інформації в процесі аналізу оборотних активів ТОВ “Урожай Плюс”

Підприємством для написання дипломної роботи було обрано товариство з обмеженою відповідальністю “Урожай Плюс” (див. Додаток А).

Дане товариство має статус юридичної особи з моменту його державної реєстрації (а саме 06.04.2006, діє вже 13 років) та може бути учасником цивільно-правових та господарських відносин. В своїй діяльності воно керується Законами України та іншими діючими нормативними актами України.

Територіально ТОВ “Урожай Плюс” знаходиться за адресою вул. Центральна, 30-А, с. Гензерівка, Яготинського району, Київської області, 07731. Це юридична і фактична адреса господарства. Адміністрація, відповідно і бухгалтерія, знаходяться в офісі м. Київ, вул. Регенераторна 4. Код ЄДРПОУ 32395848. Нове

свідоцтво про реєстрацію №200087919 було видане 12.12.2012 року. ТОВ “Урожай Плюс” є платником єдиного податку 4 групи. Детальну інформацію можна дізнатись за його індивідуальним податковим номером 323958410254. Станом на 01.01.2019 не має податкового боргу і перебуває на обліку в органах доходів та зборів. Нині кінцевим бенефіціарним власником, тобто контролером і керівником виступає Бондар Надія Володимирівна. Вона єдина мала право підпису компанії ТОВ “Урожай Плюс” до червня 2018 року. Згідно протоколу № 36 від 01.06.2018 року було призначено виконавчим директором Домрінову О. П., яка теж отримала право підпису.

Щодо діяльності даної установи, то вона є представником агробізнесу, що займається вирощуванням зернових та олійних культур. Детально види згідно з Класифікатором видів економічної діяльності (КВЕД) розписано у табл. 2.1.

Таблиця 2.1.

Види діяльності ТОВ “Урожай Плюс” за КВЕД

Код	Назва
1	2
1.11	Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур –основний вид.
01.41	Розведення великої рогатої худоби молочних порід.
01.46	Розведення свиней.
01.47	Розведення свійської птиці.
01.61	Допоміжна діяльність у рослинництві.
46.12	Діяльність посередників у торгівлі паливом, рудами, металами та промисловими хімічними речовинами.
46.21	Оптова торгівля зерном, необробленим тютюном, насінням і кормами для тварин.
46.33	Оптова торгівля молочними продуктами, яйцями, харчовими оліями та жирами.
77.31	Надання в оренду сільськогосподарських машин і устаткування.
46.75	Оптова торгівля хімічними продуктами.
46.90	Неспеціалізована оптова торгівля.
49.41	Вантажний автомобільний транспорт.
52.10	Складське господарство.
77.11	Надання в оренду автомобілів і легкових автотранспортних засобів.
77.12	Надання в оренду вантажних автомобілів.

Джерело: сформовано автором

У судовому реєстрі за запитом коду ЄДРПОУ 32395848 досліджуваного підприємства на 12.09.2020 знайдено 10 судових документів. Більшість з них

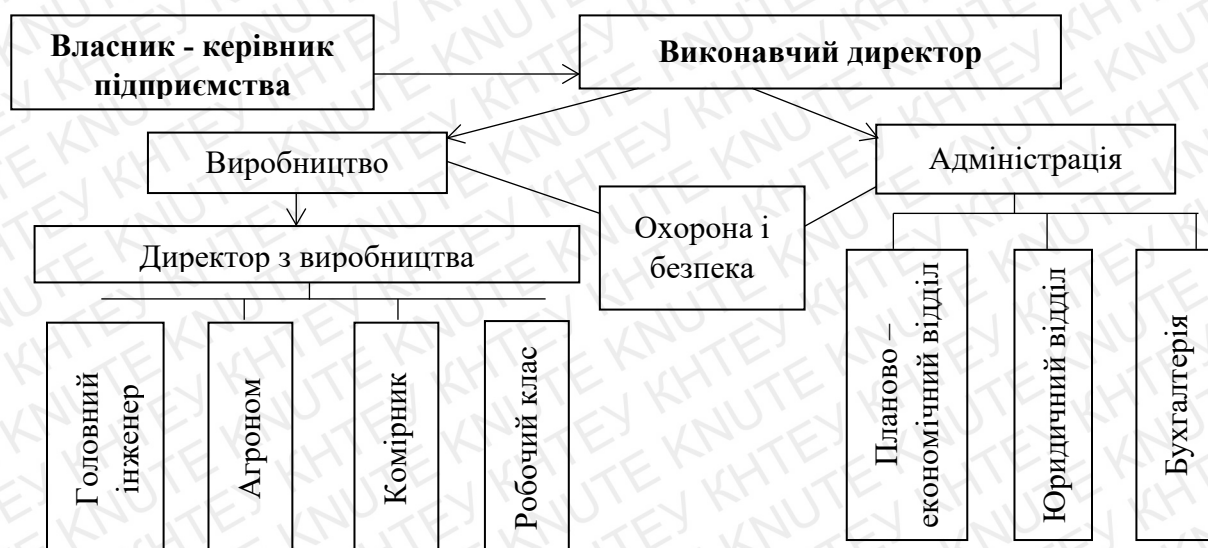
цивільної форми, проте 4 були саме кримінального характеру. ТОВ “Урожай Плюс” була позивачем або відповідачем у 7 судових справах: 4 з них були цивільними, 3 – адміністративні.

Компанія мала виконавче провадження, а саме №58577724 за категорією – стягнення коштів. Документ був виданий судом загальної юрисдикції - Яготинським районним судом Київської області. Виконавцем виступив Яготинський районний відділ державної виконавчої служби Головного територіального управління юстиції у Київській області.

Стосовно перевірок, то вже на початку 2019 року (28.01.2019) підприємство мало дві перевірки один з них була не запланованою. Контрольними органами, що перевіряли були Державна служба України з надзвичайних ситуацій та Державна служба України з надзвичайних ситуацій. За спільним рішенням вони поставили 72 бали та встановили ступінь ризику на позначці «високий» - що, не є позитивним.

Щодо об’єктів нерухомості, то їх нараховується 305. Оскільки це підприємство сільськогосподарського напрямку, то основну частину з них складають посівні площі та землі пайовиків, якими користується ТОВ “Урожай Плюс”.

У Додатку А представлений Баланс та Звіт про фінансові результати підприємства за 2015-2019 роки. За цими даними, можна зробити висновок, що на початок 2019 року рівень фінансового ризику компанії низький, достатня фінансова стійкість, ринкова потужність серед невеликих представників агробізнесу висока, а це говорить про те, що компанія динамічно розвивається, його звітність ведеться згідно чинного законодавства України. Організаційна структура ТОВ “Урожай Плюс” наведена на рис.2.1.

Рис 2.1. Організаційна структура ТОВ “Урожай Плюс”

Підприємство не входить до будь-яких асоціацій, корпорацій, концернів та об'єднань. Спільної діяльності з іншими підприємствами не проводить. Пропозицій третіх осіб щодо реорганізації протягом 3 років не було. Основними клієнтами готової продукції є організації, що займаються переробкою та елеватори.

Фактографічна інформація - це опис фактів, згрупованих за певними системоутворюючим ознаками. До неї відноситься обліково-економічна і статистична інформація про діяльність підприємства, об'єднань, галузі, народного господарства в цілому. Попередньо її групують в системі господарського обліку з методів бухгалтерського обліку, які ґрунтуються на суцільному і безперервному документуванні господарських операцій і процесів, оцінки їх у вартісному вимірі та відображення у системі рахунків і облікових реєстрів шляхом подвійного запису, балансового узагальнення і звітності, калькуляції продуктів праці (продукції, робіт, послуг) [46].

Основним джерелом фактографічної інформації є бухгалтерський і статистичний облік. Бухгалтерський облік відображає фінансові ресурси та фінансово-господарські операції підприємств.

Статистичний облік базується на даних бухгалтерського, оперативного та вибіркового обліку. Оперативний облік застосовується на окремих ділянках

фінансово-господарської діяльності підприємства [44]. Завдання оперативного обліку полягає в забезпеченні швидкого (оперативного) отримання інформації щодо зміни параметрів об'єктів, які потребують постійного (оперативного) контролю. Інформація вибіркового обліку складається з даних інвентаризації, спостережень (у тому числі хронометраж), перевірок, які мають вибіркового характер.

Додатковим джерелом фактографічної інформації є позаоблікова інформація, яка міститься в наказах, доповідних і пояснювальних записках, протоколах виробничих нарад і зборів колективу, актах ревізій та перевірок, аудиторських висновках.

Методи фінансового аналізу дозволяють не тільки фіксувати факти господарської діяльності і створювати фактографічну інформацію, але і впливає через систему управління на удосконалення цієї діяльності.

На підприємстві необхідно постійно здійснювати моніторинг фінансово-економічних процесів із метою виявлення ознак їх нарощування або виснаження. У процесі проведення моніторингу фінансово-економічних процесів обов'язково необхідно враховувати галузеві особливості та стадію життєвого циклу, на якому знаходиться підприємство.

Основними джерелами інформації для аналізу ефективності використання оборотних активів ТОВ “Урожай Плюс” є фінансова звітність підприємства, а саме: Баланс, Звіт про фінансові результати, Звіт про рух грошових коштів та Звіт про власний капітал. Розкриття можливостей окремих форм звітності в частині відображення інформації, яка застосовується для аналізу оборотних активів Товариства відобразимо у табл. 2.2.

Таблиця 2.2.

Можливості окремих форм звітності в частині відображення інформації про оборотні активи ТОВ “Урожай Плюс”

Форма звітності	Розшифрування
1	2

1. Баланс (Звіт про фінансовий стан) (форма №1)	Відображає інформацію про величину і склад оборотних активів на дату заповнення форми. Дозволяє простежити абсолютні і відносні зміни величини оборотних активів, структурні зрушення, розрахувати показники ліквідності. (Додаток А).
2. Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) (форма №2)	Представлена в ньому інформація про фінансові результати (чистий дохід від продажу товарів, валовий прибуток, прибуток (збиток) до оподаткування, чистий прибуток (збиток) звітного періоду); використовується при розрахунках показників оборотності та рентабельності оборотних активів (Додаток А).
3. Звіт про власний капітал (форма №3)	Дозволяє зробити висновки про динаміку фінансової стійкості організації. Представлена у звіті інформація по резервах дозволяє визначити фактичну величину окремих елементів оборотних активів і використовувати її при проведенні внутрішньогосподарського аналізу.
4. Звіт про рух грошових коштів (форма №4)	Являє детальну інформацію про рух грошових коштів організації, одному з найважливіших елементів оборотних активів.
5. Примітки до річної фінансової звітності (форма №5)	У VI розділі “Грошові кошти” зазначається інформація про залишки грошових коштів. У розділі VII “Забезпечення та резерви” відображається інформація, яка використовується при аналізі дебіторської заборгованості, оскільки дозволяє виявити забезпеченість окремих сум зобов'язань різними майновими об'єктами. У VIII розділі “Запаси” описується інформація про всі види запасів: обсяги надходження за звітний період, обсяги вибуття, балансова вартість на кінець звітного періоду, можливі зміни у вартості на дату балансу [20]. У IX розділі “Дебіторська заборгованість” вказується інформація по дебіторській заборгованості господарюючого суб'єкта.

Баланс є основою для проведення аналізу ефективності використання оборотних активів ТОВ “Урожай Плюс”.

Фінансова звітність – важливий інструмент управління фінансовими процесами та явищами на підприємстві. Основною базою для проведення фінансового аналізу на підприємстві є результати бухгалтерського обліку, який, у свою чергу, можна уявити як безперервний уніфікований процес бухгалтерського оформлення господарських операцій про стан майна та зобов'язань підприємства. Правильність та чіткість оформлення фінансової звітності є передумовою

ефективно проведеного фінансового аналізу та оптимізації прийнятих управлінських рішень [32].

Після завершення аналізу і отримання кінцевих результатів, потрібно раціонально скористатися вихідними даними для подальшої ефективної діяльності досліджуваного підприємства. Для цього потрібно скористатися наступним алгоритмом, яке використовується на досліджуваному підприємстві:

- 1) систематизувати отримані дані;
- 2) згрупувати за певними ознаками та узагальнити результати;
- 3) кількісно обчислити невикористані можливості;
- 4) кількісно обчислити резерви підвищення економічних показників;
- 5) розробити варіанти економічно обґрунтованих заходів щодо підвищення фінансово-економічних результатів діяльності підприємства;
- 6) прийняти управлінське рішення щодо вибору найкращого варіанту збільшення ефективності показників; забезпечити контроль за виконанням прийнятих рішень.

Досліджуваним підприємством для написання дипломної роботи було обрано товариство з обмеженою відповідальністю “Урожай Плюс”. Дана установа є представником агробізнесу, що займається вирощуванням зернових та олійних культур. Фінансова звітність та примітки до неї є основними джерелами для проведення аналізу на ТОВ “Урожай Плюс”, а використання результатів аналізу оборотних активів в свою чергу – важливий етап завершення аналітичної роботи, що зводиться до виконання розроблених у процесі аналізу конкретних пропозицій щодо усунення виявлених недоліків, раціонального використання оборотних активів, приймається управлінське рішення щодо удосконалення діяльності господарюючого суб’єкта або його виробничого підрозділу.

2.3. Організаційно-інформаційна модель аналізу оборотних активів ТОВ “Урожай Плюс”

Одним із засобів формалізації економічного аналізу ТОВ “Урожай Плюс” є розробка його організаційно-інформаційної моделі, яка в свою чергу об’єднує

питання організації аналізу та його інформаційного забезпечення. Організаційні питання, які вирішуються на рівні розробки моделі аналізу, стосуються об'єктів, суб'єктів і методів аналізу.

Організаційне забезпечення ТОВ “Урожай Плюс” формується на нормативних актах правового забезпечення, а правове забезпечення знаходить своє відображення в організаційному забезпеченні. Організаційне забезпечення інформаційної системи включає сукупність засобів, методів і певного персоналу.

Під час проведення етапу проектування організаційне забезпечення виконує наступні задачі:

1. дослідження діючих систем аналізу оборотних активів і формулювання напрямів підвищення їх ефективності;
2. вибір і постановку задач аналізу оборотних активів;
3. формування вимог до комплексу технічних засобів;
4. розробку організаційних рішень по складу, структурі, організації і методики розв'язку задач управління в інформаційній системі, склад робочих процедур і пояснення щодо їх виконання [34].

Інформаційна сторона моделі визначає створення інформаційної бази аналізу. А саме, вибір джерел інформації, інформаційне забезпечення та розробка системи показників. Одним з найважливіших принципів створення інформаційної бази є забезпечення повноти інформації про досліджуваний об'єкт. Для поточного аналізу діяльності підприємства часто використовується програмне забезпечення для ведення бухгалтерського обліку, яке має додаткові функції, зокрема: “Акцент”, “1С:Підприємство”, “Парус-Підприємство”, “Галактика”, “Фінанси без проблем” та інші.

На етапі функціонування інформаційної системи організаційне забезпечення виконує такі задачі:

1. введення задач аналізу оборотних активів;
2. організацію функціонування колективу вцілому і комплексу технічних засобів інформаційної системи;
3. контроль і визначення ефективності аналізу оборотних активів;

4. формування пропозицій по вдосконаленню і розвитку інформаційної системи [53].

У досліджуваному підприємстві основним програмним забезпеченням, яке слугує ліцензоване програмне забезпечення 1С та Excel, які економіст ТОВ “Урожай Плюс” використовує для аналізу ефективності використання оборотних активів та складання плану розвитку на майбутній за звітним рік.

Застосування Товариством у своїй роботі сучасних інформаційних технологій економічних досліджень дає змогу автоматизувати роботу та зосередитись на створенні стратегії та тактики діяльності підприємства. Так як електронних таблиць існує велике різноманіття, для проведення економічного аналізу виробничо-комерційної діяльності підприємств доцільно використовувати програму Microsoft Exell, що функціонує в середовищі Windows. Вона дає широкий спектр можливостей: розрахунок аналітичних задач із застосуванням складних формул, формування відповідних аналітичних таблиць, а також відображення табличних даних у вигляді діаграм та графіків, які наочно демонструють результати аналізу.

Сучасні ринкові перетворення в економіці країни ставлять нові вимоги до якості обліково-аналітичної інформації, яка є підставою для прийняття необхідних управлінських рішень на підприємствах різних організаційно-правових форм господарювання. Їх керівництву необхідна достовірна і повна інформація про результати діяльності господарюючого суб'єкта та його фінансовий стан. Це зумовлює необхідність удосконалення системи обліку як основи інформаційного забезпечення будь-якого процесу управління, в тому числі й управління оборотними активами.

Аналіз забезпеченості ТОВ “Урожай Плюс” оборотними активами та ефективності їх використання здійснюється у відповідності з організаційно-інформаційною моделлю, яка складається з шести взаємопов'язаних блоків:

1. мета і завдання аналізу оборотних активів;
2. об'єкти і суб'єкти аналізу оборотних активів;
3. система показників аналізу оборотних активів;

4. інформаційне забезпечення аналізу оборотних активів;
5. методи обробки економічної інформації;
6. методичні прийоми узагальнення та реалізації результатів аналізу [12].

У працях Л. М. Драгун пропонується аналіз ефективності використання оборотних засобів підприємства вести у двох напрямках:

- 1) традиційний аналіз абсолютних і відносних показників;
- 2) якісний, кількісний і факторний аналіз [17]. Цей підхід є найбільш прийнятним, оскільки пропонується діагностика оборотних активів за рахунок різного роду показників, як абсолютних, так і відносних.

І. О. Бланк у своїх працях пропонує здійснювати аналіз оборотних активів за показниками ділової активності, що дозволяє виявити як швидко обертаються фінансові ресурси підприємства, вкладені в його поточні активи [6].

Окселенко Н. О. для аналізу оборотних активів виділяє такі групи фінансових коефіцієнтів: показники стану та структури оборотних активів; узагальнюючі показники ефективності оборотних активів (показники рентабельності); показники ділової активності; показники ліквідності; показники фінансової стійкості [30].

А. В. Шегда, Т. М. Литвиненко, М. П. до показників, що характеризують оборотні кошти, відносять: коефіцієнт оборотності оборотних коштів, тривалість одного обороту, показник віддачі (рентабельності) оборотних коштів та суму вивільнення [18].

Для проведення аналізу ефективності використання оборотних активів на ТОВ “Урожай Плюс” використовуватимемо такі загальновизнані методи:

- 1) горизонтальний аналіз;
- 2) вертикальний аналіз;
- 3) аналіз із застосуванням коефіцієнтів.

Серед основних показників, які використовує ТОВ “Урожай Плюс” в процесі аналізу ефективності використання оборотних активів є:

- 1) коефіцієнт оборотності обчислюється шляхом ділення річної грошової виручки до середньорічних балансових залишків оборотних активів. Слід відзначити, що середньорічна вартість оборотних активів обчислюється у

всіх без винятку галузях національної економіки за єдиною методикою, тобто із застосуванням середньохронологічних величин;

- 2) капіталовіддача оборотних активів (цей показник рекомендує використовувати Деркач Л.П.) [16]. Коефіцієнт капіталовіддачі визначає обсяг прибутку, отриманого підприємством у розрахунку на кожну гривню оборотних активів, авансованих в оборот;
- 3) показник рентабельності оборотних активів при аналізі ефективності їх використання пропонує для використання Н.В. Колчина [52]. Цей показник розраховується як співвідношення прибутку від реалізації продукції до середніх залишків оборотних активів.

Проводячи аналіз структури оборотних активів, необхідно мати на увазі, що стабільність фінансового стану великою мірою залежить від оптимального розташування засобів за стадіями процесу кругообігу: постачання, виробництво і збут продукції. Обсяги вкладення капіталу в кожну стадію кругообігу залежать від галузевих і технологічних особливостей підприємств. Так, для підприємств з матеріаломістким виробництвом потрібне значне вкладення капіталу у виробничі запаси, для підприємств із тривалим циклом виробництва – у незавершене виробництво і т. д. [12].

У досліджуваному підприємстві основним програмним забезпеченням, яке слугує ліцензоване програмне забезпечення 1С та Excel, які економіст ТОВ “Урожай Плюс” використовує для аналізу ефективності використання оборотних активів та складання плану розвитку на майбутній за звітним рік. Роблячи висновки, можна з впевненістю стверджувати, що вдосконалення інформаційної бази за новітніми інформаційними технологіями для проведення аналізу оборотних активів через визначення зв'язків між елементами системи управління надасть можливість оптимізувати інформаційне середовище стосовно дослідження стану та ефективності використання оборотних активів у діяльності ТОВ “Урожай Плюс”.

Для проведення аналізу ефективності використання оборотних активів на ТОВ “Урожай Плюс” використовуватимемо такі загальноновизнані методи:

- 1) горизонтальний аналіз;

- 2) вертикальний аналіз;
- 3) аналіз із застосуванням коефіцієнтів.

Для аналізу ефективності використання оборотних активів використовуються три основних показника: коефіцієнт оборотності, капіталовіддача та показник рентабельності оборотних активів.

Висновки до розділу 2

1. Факти господарського життя, що становлять предмет бухгалтерського обліку, містять в собі дві невіддільні сторони – економічну й юридичну, забезпечення відповідності яких – завдання системи нормативно-правового регулювання. Як бачимо з проведеного аналізу, нормативно-правове регулювання облікової категорії “оборотні активи” охоплює законодавчі та підзаконні акти, що регулюють правовідносини в галузі бухгалтерського права щодо оборотних активів.

2. Досліджуваним підприємством для написання дипломної роботи було обрано товариство з обмеженою відповідальністю “Урожай Плюс”. Дана установа є представником агробізнесу, що займається вирощуванням зернових та олійних культур. Фінансова звітність та примітки до неї є основними джерелами для проведення аналізу на ТОВ “Урожай Плюс”, а використання результатів аналізу оборотних активів в свою чергу – важливий етап завершення аналітичної роботи, що зводиться до виконання розроблених у процесі аналізу конкретних пропозицій щодо усунення виявлених недоліків, раціонального використання оборотних активів, приймається управлінське рішення щодо удосконалення діяльності господарюючого суб’єкта або його виробничого підрозділу.

3. У досліджуваному підприємстві основним програмним забезпеченням, яке слугує ліцензоване програмне забезпечення 1С та Excel, які економіст ТОВ “Урожай Плюс” використовує для аналізу ефективності використання оборотних активів та складання плану розвитку на майбутній за звітним рік. Роблячи висновки, можна з

впевненістю стверджувати, що вдосконалення інформаційної бази за новітніми інформаційними технологіями для проведення аналізу оборотних активів через визначення зв'язків між елементами системи управління надасть можливість оптимізувати інформаційне середовище стосовно дослідження стану та ефективності використання оборотних активів у діяльності ТОВ “Урожай Плюс”. Для проведення аналізу ефективності використання оборотних активів на ТОВ “Урожай Плюс” використовуватимемо такі загальновизнані методи:

- 1) горизонтальний аналіз;
- 2) вертикальний аналіз;
- 3) аналіз із застосуванням коефіцієнтів.

Для аналізу ефективності використання оборотних активів використовуються три основних показника: коефіцієнт оборотності, капіталовіддача та показник рентабельності оборотних активів.

РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ ТОВ “УРОЖАЙ ПЛЮС”

3.1. Аналіз стану, динаміки і структури оборотних активів ТОВ “Урожай Плюс”

Ринкові умови господарювання вимагають від підприємства підвищення ефективності виробництва, конкурентоспроможності продукції на основі впровадження досягнень науково-технічного прогресу, ефективних форм господарювання і управління виробництвом, активізації підприємництва тощо. Важлива роль у реалізації цих завдань приділяється економічному аналізу господарської діяльності підприємств. З його допомогою виробляються стратегія і тактика розвитку підприємства, обґрунтовуються плани та управлінські рішення, здійснюється контроль за їх виконанням, виявляються резерви підвищення ефективності виробництва. Поліпшення фінансового стану є важливим фактором у системі заходів щодо зміцнення економіки ТОВ “Урожай Плюс”.

В економічному аналізі порівняльний метод вважають одним з найважливіших, оскільки з нього власне, і розпочинається аналіз. Порівняння – це науковий метод пізнання, у процесі якого досліджуване явище, предмети зіставляють із уже відомими, досліджуваними раніше для виявлення загальних ознак або відмінностей між ними.

Порівняння звітних показників з даними попередніх періодів дає змогу охарактеризувати результати діяльності підприємства в динаміці. В економічному аналізі розрізняють такі види порівняльного аналізу: горизонтальний, вертикальний, трендовий.

Горизонтальний аналіз – це перегляд всіх статей активу і пасиву по горизонталі. Він дає змогу виявити тенденції змін окремих статей активу і пасиву балансу, визначити їх зміни в абсолютному і відносному вираженні на кінець аналізованого періоду в порівнянні з його початком.

Аналізуючи динаміку оборотних активів ТОВ “Урожай Плюс”, порівняємо її значення за період з 2015 до 2019 року. та оформимо аналітичні дані у вигляді табл. 3.1.

Таблиця 3.1

Динаміка оборотних активів ТОВ “Урожай Плюс” за 2015 – 2019 роки, тис. грн.

Показник, тис.грн.	Рік					Відхилення							
						Абсолютне, тис. грн				Відносне, %			
	2015	2016	2017	2018	2019	2016-2015	2017-2016	2018-2017	2019-2018	2016-2015	2017-2016	2018-2017	2019-2018
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Запаси	14028	4278	8751	14744	5053	-9750	4473	5993	-9691	-70	51	68	192
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	13251	23293	3091	3535	209	10042	-20202	444	-3325	76	-654	14	1588
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1	0	2	1346	38	-1	2	1344	-1308	-100	100	74683	3424
Інша поточна дебіторська заборгованість	1799	0	5448	2076	695	-1799	5448	-3372	-1381	-100	100	-62	199
Гроші та їх еквіваленти	751	221	971	1546	496	-530	750	575	-1050	-71	77	59	212
Витрати майбутніх періодів	0	0	439	1298	2198	0	439	859	900	0	100	195	-41
Інші оборотні активи	2567	1492	2234	337	13	-1075	742	-1897	-324	-42	33	-85	2592
Всього оборотних активів	32397	29284	20936	24881	8702	-3113	-8349	3945	-16179	-10	-29	19	-65

Джерело: сформовано автором на базі даних фінансової звітності

Проаналізувавши динаміку оборотних активів за 2015-2019 роки ТОВ “Урожай Плюс”, наведену в табл. 3.1 можемо зробити висновок, що найбільших змін в розмірі оборотних активів підприємство зазнало у 2019 році порівняно з 2018, їх розмір зменшився на 16 179 тис. грн, або на 65%. Основними факторами, що вплинули на це було збільшення дебіторської заборгованості, що свідчить про збільшення обсягу продажів у 2019 році та нарощування оборотів.

Ще одним найбільшим коливанням за досліджувані роки був період з 2016 до 2017 роки. Обсяг оборотних активів зменшився на 8 349 тис. грн, або 29%. Основним фактором теж стало збільшення розмірів дебіторської заборгованості за

товари, роботи і послуги на 654% та появою іншої дебіторської заборгованості за розрахунками з бюджетом, іншої поточної дебіторської заборгованості та витрат майбутніх періодів.

Графічно динаміку оборотних активів ТОВ “Урожай Плюс” за 2015-2019 рр. відобразимо на рис. 3.1.

Рис. 3.1 Динаміка обсягу оборотних активів ТОВ “Урожай Плюс” за 2015-2019 рр.

Щоб краще ознайомитись із станом оборотних активів на підприємстві ТОВ “Урожай Плюс”, необхідно зрозуміти яку частку всієї питомої ваги оборотних активів належить кожній з їх складових. Наглядно відсоткове співвідношення усіх груп оборотних активів можна спостерігати у табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Структура оборотних активів ТОВ “Урожай Плюс” за 2015 – 2019 рр.

Показник, %	Рік					Відносне відхилення, %			
	2015	2016	2017	2018	2019	2016-2015	2017-2016	2018-2017	2019-2018
1	2	3	4	5	6	11	12	13	14
Запаси	43	15	42	59	58	-66	65	42	2

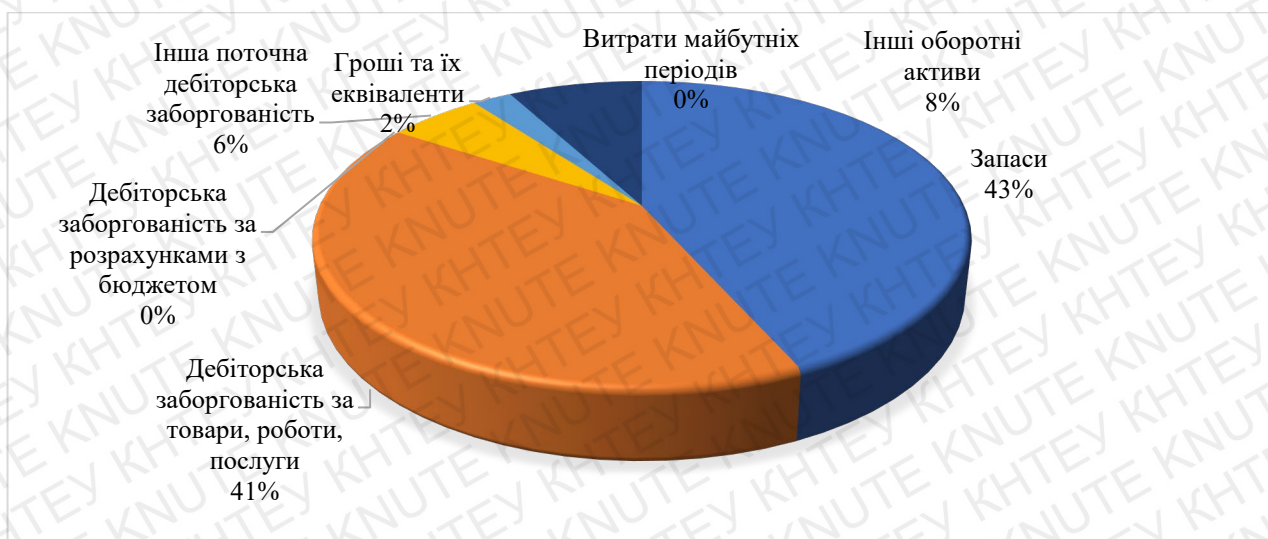
Продовження табл. 3.2

Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	41	80	15	14	2	94	-439	-4	490
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	0	0	0	5	0	-100	100	62825	1132
Інша поточна дебіторська заборгованість	6	0	26	8	8	-100	100	-68	4
Гроші та їх еквіваленти	2	1	5	6	6	-67	84	34	9
Витрати майбутніх періодів	0	0	2	5	25	0	100	149	-79
Інші оборотні активи	8	5	11	1	0	-36	52	-87	842
Всього оборотних активів	100	100	100	100	100	0	-0	0	0

Джерело: сформовано автором на базі даних фінансової звітності

Аналізуючи дані таблиці ми бачимо, що протягом 2015-2019 років найбільшу частку в оборотних активах ТОВ “Урожай Плюс” становлять: запаси (43%) та дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги (41%) в 2015 році; запаси (15%) та дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги (80%) в 2016 році; запаси (42%) та Інша поточна дебіторська заборгованість (26%) в 2017 році; запаси (59%) та дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги (14%) в 2018 році; запаси (58%) та Витрати майбутніх періодів (25%) в 2018 році.

Більш наглядно можемо побачити структуру оборотних активів ТОВ “Урожай Плюс” в період з 2015 до 2019 року на рис. 3.2-3.6.

Рис.3.2 Структура оборотних активів ТОВ “Урожай Плюс” за 2015 рік

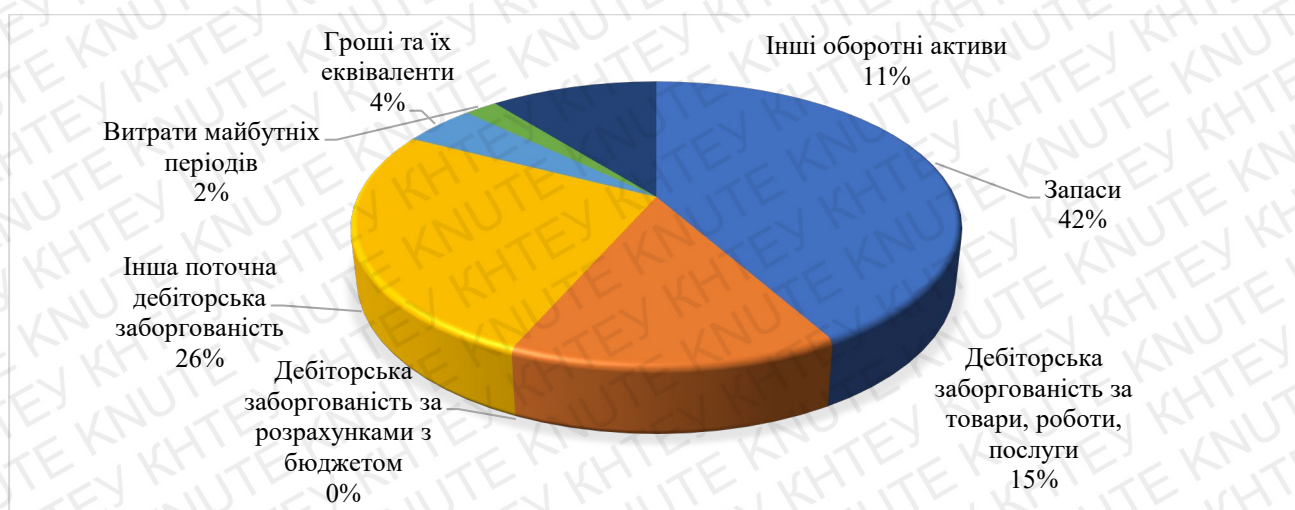
Протягом 2015 року вагому частку в оборотних активах Товариства займали запаси та дебіторська заборгованість за товари, роботи і послуги (43% і 41% відповідно). Цей факт свідчить про нарощення оборотів та появою нових клієнтів протягом цих років.

Рис.3.3 Структура оборотних активів ТОВ “Урожай Плюс” за 2016 рік

Станом на 31.12.2016 р. найбільшу частку оборотних активів належить дебіторській заборгованості за товари, роботи та послуги і становила 79%, що на 38% більше в порівнянні з 2015 роком.

Рис.3.4 Структура оборотних активів ТОВ “Урожай Плюс” за 2017 рік

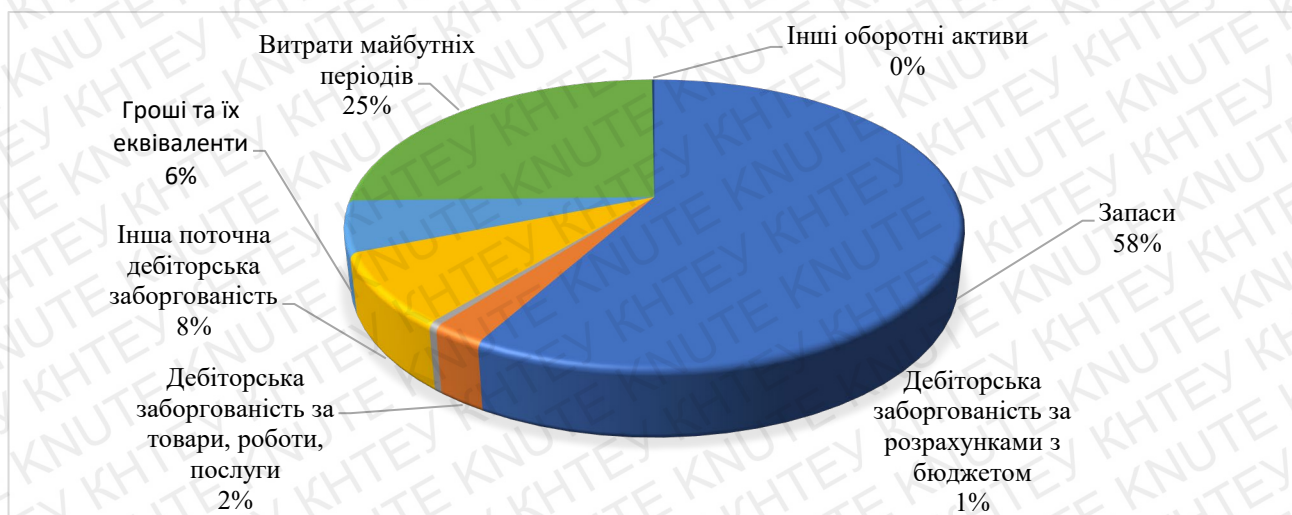
Станом на 31.12.2017 р. частка запасів в загальній сумі оборотних активів досліджуваного підприємства становила 42%, що свідчить про неефективне розпорядження запасами, внаслідок чого значна частина капіталу заморожується на тривалий час у запасах, сповільнюється його оборотність. Крім того, виникають проблеми з ліквідністю, збільшується псування сировини і матеріалів, зростають складські витрати, що негативно впливає на кінцеві результати діяльності. Усе це свідчить про спад ділової активності підприємства.

Рис.3.5 Структура оборотних активів ТОВ “Урожай Плюс” за 2018 рік

Протягом 2018 року вагому частку в оборотних активах Товариства займали запаси та дебіторська заборгованість за товари, роботи і послуги (59% і 14% відповідно).

Рис.3.6 Структура оборотних активів ТОВ “Урожай Плюс” за 2019 рік

В 2019 році відбулось різке збільшення частки витрат майбутніх періодів з 2% в 2017 році до 25% у 2019 році. Вищезазначені дані свідчать про зміцнення та покращення в операційній діяльності ТОВ “Урожай Плюс”. Оскільки кількість запасів значно збільшилась, це говорить про краще забезпечення виробництва запасами, що збільшує його масштаби, а також про покращення матеріального забезпечення у вигляді грошових коштів. Так як стан дебіторської заборгованості покращився, це свідчить про надійність контрагентів, котрі швидко погашають свої борги перед Товариством.

За результатами проведених горизонтального та вертикального аналізів оборотних активів ТОВ “Урожай Плюс” за період з 2015 до 2019 року можемо зробити висновок, що протягом досліджуваних років найбільшу частку оборотних активів все ж таки становили запаси та дебіторська заборгованість за товари, роботи і послуги. Найбільших змін в розмірі оборотних активів підприємство зазнало у 2019 році порівняно з 2018, їх розмір зменшився на 16 179 тис. грн, або на 65%. Основними факторами, що вплинули на це було збільшення дебіторської

заборгованості, що свідчить про збільшення обсягу продажів у 2019 році та нарощування оборотів. Ще одним найбільшим коливанням за досліджувані роки був період з 2016 до 2017 роки. Обсяг оборотних активів зменшився на 8 349 тис. грн. або 29%. Основним фактором теж стало збільшення розмірів дебіторської заборгованості за товари, роботи і послуги на 654% та появою іншої дебіторської заборгованості за розрахунками з бюджетом, іншої поточної дебіторської заборгованості та витрат майбутніх періодів.

3.2. Аналіз ефективності використання оборотних активів ТОВ “Урожай Плюс”

Ефективність використання оборотних активів на підприємстві має важливе значення, так як здійснює значний вплив на загальну ефективність всієї сукупності засобів, залучених підприємством. Це пояснюється тим, що тривалість обороту основних і оборотних засобів суттєво відрізняється через принципові відмінності за характером участі у виробничому процесі основних та оборотних фондів. Якщо перші неодноразово беруть участь в процесі виробництва, то оборотні фонди – один раз, повністю споживаючись в кожному його циклі. Обороти основних фондів вимірюються роками, в той час як оборотні фонди і фонди обігу протягом року здійснюють, як правило, декілька оборотів. Отже, оборотні активи, що обслуговують обороти основних фондів і фондів обігу, багато в чому визначають загальні темпи і ефективність виробництва.

В системі заходів, спрямованих на підвищення ефективності роботи підприємства і зміцнення його фінансового стану, важливе місце займають питання раціонального використання оборотних активів.

Ефективність використання оборотних активів не можна виміряти за допомогою одного показника, для цього необхідна система показників.

Для ефективності використання оборотних активів ТОВ “Урожай Плюс” можна виділити наступні традиційні економічні показники:

1. Коефіцієнт рентабельності активів (економічної рентабельності) характеризує – рівень прибутку, що створюється всіма активами підприємства, які перебувають у

його використанні згідно з балансом. Не існує єдиного нормативного значення показника. Необхідно аналізувати його в динаміці, тобто зіставляючи значення різних років за період дослідження.

2. Коефіцієнт оборотності активів - показник ділової активності, який демонструє ефективність використання активів компанії. Коефіцієнт є співвідношенням між виручкою і середньорічною сумою активів. Значення показника говорить про те, скільки товарів і послуг продано за досліджуваний період на кожну гривню використаних активів. Нормативне значення показника залежить від сфери, в якій діє компанія.

3. Коефіцієнт оборотності виробничих запасів характеризує відношення виручки (валового доходу) від реалізації продукції, без урахування податку на додану вартість та акцизного податку до суми оборотних засобів підприємства. Зменшення цього коефіцієнта свідчить про уповільнення обороту оборотних засобів. Показник відображає число оборотів товарно-матеріальних запасів підприємства за аналізований період.

4. Коефіцієнт покриття визначається як відношення оборотних активів до короткострокових зобов'язань. Коефіцієнт покриття характеризує спроможність підприємства погашати свої боргові зобов'язання за рахунок отриманого від операційної діяльності чистого грошового потоку та прибутку.

5. Коефіцієнт швидкої ліквідності – індикатор короткострокової ліквідності компанії, який вимірює здатність компанії вчасно погасити свої короткострокові зобов'язання з допомогою високоліквідних активів. До високоліквідних активів можна віднести грошові кошти та їх еквіваленти, поточні фінансові інвестиції, дебіторську заборгованість і т.д. Оптимальне значення показника залежить від сфери діяльності та особливостей фірми. Норматив показника знаходиться в межах 0,5 - 1 і вище. Таке значення вказує на те, що в компанії досить ліквідних оборотних коштів для своєчасного розрахунку за зобов'язаннями.

6. Коефіцієнт абсолютної ліквідності - співвідношення найбільш ліквідної частини активів і поточних (короткострокових) зобов'язань. До найбільш ліквідної частини активів належать грошові кошти та їх еквіваленти. Показник демонструє частку

поточних зобов'язань компанії, яка може бути погашена негайно. Він відноситься до групи показників ліквідності. Нормативним вважається значення від 0,1 до 0,2.

Щоб аналіз оборотних активів та діяльності підприємства ТОВ “Урожай Плюс” загалом, був повний необхідно розрахувати показники перераховані в табл. 3.3 і проаналізувати їх значення та динаміку протягом 2015-2019 років.

Таблиця 3.3

**Динаміка показників ефективності використання оборотних активів ТОВ
“Урожай Плюс” за 2015 – 2019 рр.**

№ з/п	Показник	Рік					Відносне відхилення (+/-)			
		2015	2016	2017	2018	2019	2016-2015	2017-2016	2018-2017	2019-2018
1	Коефіцієнт рентабельності активів	0,05	0,03	0,01	0,27	0,37	-0,03	-0,02	0,26	0,09
2	Коефіцієнт оборотності активів	0,20	0,49	0,79	1,15	3,48	0,29	0,29	0,37	2,33
3	Коефіцієнт оборотності запасів	-0,30	-3,65	-2,56	-2,15	13,18	-3,35	1,09	0,41	-11,03
4	Коефіцієнт покриття	1,29	1,22	1,10	1,14	5,46	-0,07	-0,12	0,04	4,31
5	Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,73	1,04	0,64	0,47	2,29	0,31	-0,40	-0,18	1,82
6	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,03	0,01	0,05	0,07	0,31	-0,02	0,04	0,02	0,24

Джерело: сформовано автором на базі даних фінансової звітності

Рівень прибутку, що створюється всіма активами підприємства, які перебувають у його використанні згідно з балансом, який характеризує коефіцієнт рентабельності, у 2015, 2016 і 2017 роках змінився в негативну сторону на 0,03 і 0,02 відповідно. Це свідчить про зменшення попиту на продукцію підприємства і помірне зменшення в складі активів. Проте ситуація в 2018 і 2019 роках змінилась в позитивну сторону і рівень прибутку збільшився на 0,26 і 0,09 відповідно.

Коефіцієнт оборотності активів відображає швидкість обороту сукупного капіталу підприємства, тобто показує, скільки разів за аналізований період відбувається повний цикл виробництва й обіг, що приносить відповідний ефект у

вигляді прибутку, або скільки грошових одиниць реалізованої продукції принесла кожна одиниця активів. Розглянувши показник в динаміці протягом 2015-2019 років можна стверджувати, що ми маємо позитивну тенденцією, тобто збільшення значення коефіцієнта протягом періоду дослідження.

Коефіцієнт оборотності запасів зменшився на 3,35 у 2016 році відносно 2015 року і становить 3,65. Зменшення цього коефіцієнта свідчить про уповільнення обороту оборотних засобів. Така ж сама ситуація відбувається і в 2019 році в порівнянні з 2018 (зменшення на показника на 11,03).

Коефіцієнт покриття характеризує здатність підприємства забезпечити свої короткострокові зобов'язання з найбільше легко реалізованої частини активів – оборотних коштів. Рівень даного показника у 2019 році – 5,46, що більше на 4,31 ніж у 2018 році і означає, що вартість поточних активів перевищує суму поточних зобов'язань. Даний показник $5,46 > 1$ і це показує достатній рівень показника. Тобто, це веде до підвищення довіри до ТОВ “Урожай Плюс” з боку кредиторів, постачальників, інвесторів і партнерів.

Коефіцієнт швидкої ліквідності показує платіжні можливості підприємства щодо погашення поточних зобов'язань за умови своєчасного здійснення розрахунків з дебіторами. У 2019 р. він – 2,29, що більше на 1,82 за показник у 2018 році, що становив 0,47, також цей коефіцієнт порівнюється з оцінюваним рівнем ($2,29 > 1$). З оцінки, можна зробити висновок, що більшість своїх поточних зобов'язань підприємство може погасити за рахунок оборотних коштів. Таке значення вказує на те, що у ТОВ “Урожай Плюс” досить ліквідних оборотних коштів для своєчасного розрахунку за зобов'язаннями.

Показник, що дозволяє визначити частку короткострокових зобов'язань, що підприємство може погасити негайно, не чекаючи оплати дебіторської заборгованості й реалізації інших активів, тобто коефіцієнт абсолютної ліквідності у 2019 р. становить 0,31, ($1,335 > 0,2$) і означає, що підприємство зможе негайно погасити свої борги при одночасному пред'явленні кредитором своїх зобов'язань. В попередні роки дослідження дані показники були менше нормативного значення,

що свідчить про неможливість погашення досліджуваним підприємством своїх боргів при одночасному пред'явленні кредитором своїх зобов'язань в минулому.

Аналіз фінансового стану шляхом розрахунку показників ефективності використання оборотних активів, характеризує діяльність ТОВ «Урожай Плюс» як стабільну, оскільки: Коефіцієнт покриття характеризує здатність підприємства забезпечити свої короткострокові зобов'язання з найбільше легко реалізованої частини активів – оборотних коштів. Рівень даного показника у 2019 році – 5,46, що більше на 4,31 ніж у 2018 році і означає, що вартість поточних активів перевищує суму поточних зобов'язань. Даний показник $5,46 > 1$ і це показує достатній рівень показника. Тобто, це веде до підвищення довіри до ТОВ «Урожай Плюс» з боку кредиторів, постачальників, інвесторів і партнерів.

Коефіцієнт швидкої ліквідності показує платіжні можливості підприємства щодо погашення поточних зобов'язань за умови своєчасного здійснення розрахунків з дебіторами. У 2019 р. він – 2,29, що більше на 1,82 за показник у 2018 році, що становив 0,47, також цей коефіцієнт порівнюється з оцінюваним рівнем ($2,29 > 1$). З оцінки, можна зробити висновок, що більшість своїх поточних зобов'язань підприємство може погасити за рахунок оборотних коштів. Таке значення вказує на те, що у ТОВ «Урожай Плюс» досить ліквідних оборотних коштів для своєчасного розрахунку за зобов'язаннями.

3.3. Напрями вдосконалення методики аналізу оборотних активів ТОВ «Урожай Плюс»

Основне значення оборотних засобів для підприємства – забезпечення безперервного процесу виробництва й реалізації продукції, повного і своєчасного фінансування підприємницької діяльності за мінімальних витрат коштів та товарно-матеріальних цінностей.

Політика управління обіговим капіталом повинна забезпечити компроміс між ефективністю роботи підприємства та ризиком втрати ліквідності. Якщо дебіторська заборгованість, грошові кошти та виробничі запаси підтримуються на

досить низьких рівнях, то вірогідність неплатоспроможності або дефіциту коштів для рентабельної діяльності велика.

Для забезпечення постійної наявності обігових коштів і платоспроможності підприємства дуже велике значення має не лише їх обсяг, але й ефективність управління дебіторською заборгованістю. Остання ж залежить від способів управління дебіторською заборгованістю. Нами визначено такі шляхи управління дебіторською заборгованістю ТОВ “Урожай Плюс”:

- а) надання знижок за швидку оплату;
- б) факторинг;
- в) контроль стану розрахунків з покупцями при відстроченій(простроченій) дебіторській заборгованості;
- г) орієнтація на більшу кількість покупців для зменшення ризику несплати одним чи кількома великими покупцями;
- д) системний контроль за співвідношенням дебіторської та кредиторської заборгованості;
- е) класифікація дебіторської заборгованості залежно від її якості та створення резервів безнадійних боргів;
- ж) проведення моніторингу дебіторської заборгованості і порівняння її показників з такими ж показниками по галузі, конкурентів та даними минулих років.

Основна мета проведення діагностичного аналізу ефективності управління активами полягає у їх комплексній оцінці, за результатами якої керівництво зможе поррахувати ефективність управління активами і вчасно відреагувати на зміни в управлінні підприємством. Алгоритм діагностичного аналізу ефективності управління активами підприємства складається з п'яти етапів:

- 1-й етап – аналіз стану управління активами;
- 2-й етап – аналіз розрахованих показників щодо ефективності управління активами;
- 3-й етап – аналіз причин, які вплинули на розрахунки показників;
- 4-й етап – формування рекомендацій для поліпшення результату розрахунків;

5-й етап – контроль за дотриманням рекомендацій.

Також ми рекомендуємо запровадити новий звіт “Аналіз ефективності використання оборотних активів”, який має на меті надання повної та важливої інформації для прийняття управлінських рішень на підставі фінансових показників та коефіцієнтів, відображених у даному звіті. До них, зокрема, варто віднести такі показники щодо коефіцієнт покриття, коефіцієнт швидкої та абсолютної ліквідності, коефіцієнт оборотності. Головна умова виконання звіту – дані показники повинні бути прораховані та зіставлені з середньогалузевими нормативними значеннями. Це дасть можливість миттєво аналізувати діяльність компанії та робити подальші кроки.

Ведення господарської діяльності неможлива без використання оборотних активів. Для підвищення ефективності діяльності підприємства необхідно правильно визначити потребу в оборотних активах. Їх величина повинна бути мінімальною, але достатньою для забезпечення безперервного фінансування планових витрат на виробництво і реалізацію продукції, а також на здійснення розрахунків у встановлений термін. Для підвищення ефективності їх використання є доцільним використовувати такі критерії:

1. Використовувати методи нормування оборотних активів такі як: метод прямого розрахунку, аналітичний (дослідно-статистичний) метод, коефіцієнтний метод.
2. Підвищити ліквідність та платоспроможність підприємства;
3. Дотримуватись оптимального співвідношення власних і позикових оборотних активів.
4. Складати бюджети поточних надходжень і витрат.

Таким чином, зазначені дії допоможуть ТОВ “Урожай Плюс” постійно підраховувати ефективність управління активами, вчасно реагувати на зміни та приймати вдалі рішення щодо ефективної політики управління активами.

Висновки до розділу 3

1. За результатами проведених горизонтального та вертикального аналізів оборотних активів ТОВ “Урожай Плюс” за період з 2015 до 2019 року можемо зробити висновок, що протягом досліджуваних років найбільшу частку оборотних активів все ж таки становили запаси та дебіторська заборгованість за товари, роботи і послуги. Найбільших змін в розмірі оборотних активів підприємство зазнало у 2019 році порівняно з 2018, їх розмір зменшився на 16 179 тис. грн, або на 65%. Основними факторами, що вплинули на це було збільшення дебіторської заборгованості, що свідчить про збільшення обсягу продажів у 2019 році та нарощування оборотів. Ще одним найбільшим коливанням за досліджувані роки був період з 2016 до 2017 роки. Обсяг оборотних активів зменшився на 8 349 тис. грн. або 29%. Основним фактором теж стало збільшення розмірів дебіторської заборгованості за товари, роботи і послуги на 654% та появою іншої дебіторської заборгованості за розрахунками з бюджетом, іншої поточної дебіторської заборгованості та витрат майбутніх періодів.

2. Аналіз фінансового стану шляхом розрахунку показників ефективності використання оборотних активів, характеризує діяльність ТОВ “Урожай Плюс” як стабільну, оскільки: Коефіцієнт покриття характеризує здатність підприємства забезпечити свої короткострокові зобов’язання з найбільше легко реалізованої частини активів – оборотних коштів. Рівень даного показника у 2019 році – 5,46, що більше на 4,31 ніж у 2018 році і означає, що вартість поточних активів перевищує суму поточних зобов’язань. Даний показник $5,46 > 1$ і це показує достатній рівень показника. Тобто, це веде до підвищення довіри до ТОВ “Урожай Плюс” з боку кредиторів, постачальників, інвесторів і партнерів.

Коефіцієнт швидкої ліквідності показує платіжні можливості підприємства щодо погашення поточних зобов’язань за умови своєчасного здійснення розрахунків з дебіторами. У 2019 р. він – 2,29, що більше на 1,82 за показник у 2018 році, що становив 0,47, також цей коефіцієнт порівнюється з оцінюваним рівнем ($2,29 > 1$). З оцінки, можна зробити висновок, що більшість своїх поточних

зобов'язань підприємство може погасити за рахунок оборотних коштів. Таке значення вказує на те, що у ТОВ “Урожай Плюс” досить ліквідних оборотних коштів для своєчасного розрахунку за зобов'язаннями.

3. Основна мета проведення діагностичного аналізу ефективності управління активами полягає у їх комплексній оцінці, за результатами якої керівництво зможе поррахувати ефективність управління активами і вчасно відреагувати на зміни в управлінні підприємством. Алгоритм діагностичного аналізу ефективності управління активами підприємства складається з п'яти етапів:

1-й етап – аналіз стану управління активами;

2-й етап – аналіз розрахованих показників щодо ефективності управління активами;

3-й етап – аналіз причин, які вплинули на розрахунки показників;

4-й етап – формування рекомендацій для поліпшення результату розрахунків;

5-й етап – контроль за дотриманням рекомендацій.

Нами визначено такі шляхи управління дебіторською заборгованістю ТОВ “Урожай Плюс”:

а) надання знижок за швидку оплату;

б) факторинг;

в) контроль стану розрахунків з покупцями при відстроченій(простроченій) дебіторській заборгованості;

г) орієнтація на більшу кількість покупців для зменшення ризику несплати одним чи кількома великими покупцями;

д) системний контроль за співвідношенням дебіторської та кредиторської заборгованості;

е) класифікація дебіторської заборгованості залежно від її якості та створення резервів безнадійних боргів;

ж) проведення моніторингу дебіторської заборгованості і порівняння її показників з такими ж показниками по галузі, конкурентів та даними минулих років.

Також ми рекомендуємо запровадити новий звіт “Аналіз ефективності використання оборотних активів”, який має на меті надання повної та важливої

інформації для прийняття управлінських рішень на підставі фінансових показників та коефіцієнтів, відображених у даному звіті. До них, зокрема, варто віднести такі показники щодо коефіцієнт покриття, коефіцієнт швидкої та абсолютної ліквідності, коефіцієнт оборотності. Головна умова виконання звіту – дані показники повинні бути прораховані та зіставлені з середньогалузевими нормативними значеннями. Це дасть можливість миттєво аналізувати діяльність компанії та робити подальші кроки.

Для підвищення ефективності їх використання є доцільним використовувати такі критерії:

1. Використовувати методи нормування оборотних активів такі як: метод прямого розрахунку, аналітичний (дослідно-статистичний) метод, коефіцієнтний метод.
2. Підвищити ліквідність та платоспроможність підприємства;
3. Дотримуватись оптимального співвідношення власних і позикових оборотних активів.
4. Складати бюджети поточних надходжень і витрат.

Таким чином, зазначені дії допоможуть ТОВ “Урожай Плюс” постійно підраховувати ефективність управління активами, вчасно реагувати на зміни та приймати вдалі рішення щодо ефективної політики управління активами.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

На даному етапі розвитку економіки в Україні, господарська діяльність будь-якого суб'єкта господарювання не можлива без наявності в складі активів значної частки оборотних активів. В загальній системі бухгалтерського обліку облік запасів, дебіторської заборгованості, грошових коштів слід вести вірно і у відповідності із чинним законодавством. Отже, слід систематично моніторити стан оборотних активів, їх рентабельність та ліквідність з метою ефективного використання в операційній діяльності підприємства.

За результатами проведеного дослідження можна сформулювати наступні висновки та пропозиції:

1. Безпомилкове розуміння сутності оборотних активів має велике практичне значення, адже вірне сприйняття економічної термінології, полегшує роботу кожного суб'єкта господарювання, здійснює допомогу в стеженні та виявленні взаємозалежності між різними факторами виробничо-господарської діяльності, що у подальшому дає можливість не лише раціонально споживати наявні фінансові ресурси, а й будувати правильні економічні прогнози щодо доцільності використання та управління оборотними активами підприємства. Зважаючи на це нами було досліджено сутність даної категорії і виявлено, що під оборотними активами слід розуміти контрольовані суб'єктом господарювання ресурси, що можуть використовуватися у виробничому процесі та переносити свою вартість на готову продукцію або можуть бути перетворені на грошові кошти протягом одного операційного циклу.
2. Ринок сільського господарства України є пріоритетним у розвитку економіки, становить найбільшу частку в експорті країни, а також має найбільший приріст порівняно з іншими галузями. Для вдосконалення діяльності ринку та створення потужного агропромислового комплексу, який продукує готову експортовану продукцію слід провести низку заходів у законодавстві України, підтримувати розвиток малих та середніх

сільськогосподарських підприємств, використовувати програмний метод в аграрній політиці, здійснювати впровадження іноземного досвіду розбудови інноваційного ринку сільського господарства, раціонально використовувати земельні ресурси.

3. Факти господарського життя, що становлять предмет бухгалтерського обліку, містять в собі дві невіддільні сторони – економічну й юридичну, забезпечення відповідності яких – завдання системи нормативно-правового регулювання. Як бачимо з проведеного аналізу, нормативно-правове регулювання облікової категорії “оборотні активи” охоплює законодавчі та підзаконні акти, що регулюють правовідносини в галузі бухгалтерського права щодо оборотних активів.
4. Досліджуваним підприємством для написання дипломної роботи було обрано товариство з обмеженою відповідальністю “Урожай Плюс”. Дана установа є представником агробізнесу, що займається вирощуванням зернових та олійних культур. Фінансова звітність та примітки до неї є основними джерелами для проведення аналізу на ТОВ “Урожай Плюс”, а використання результатів аналізу оборотних активів в свою чергу – важливий етап завершення аналітичної роботи, що зводиться до виконання розроблених у процесі аналізу конкретних пропозицій щодо усунення виявлених недоліків, раціонального використання оборотних активів, приймається управлінське рішення щодо удосконалення діяльності господарюючого суб’єкта або його виробничого підрозділу.
5. У досліджуваному підприємстві основним програмним забезпеченням, яке слугує ліцензоване програмне забезпечення 1С та Excel, які економіст ТОВ “Урожай Плюс” використовує для аналізу ефективності використання оборотних активів та складання плану розвитку на майбутній за звітним рік. Роблячи висновки, можна з впевненістю стверджувати, що вдосконалення інформаційної бази за новітніми інформаційними технологіями для проведення аналізу оборотних активів через визначення зв’язків між елементами системи управління надасть можливість оптимізувати

інформаційне середовище стосовно дослідження стану та ефективності використання оборотних активів у діяльності ТОВ “Урожай Плюс”. Для проведення аналізу ефективності використання оборотних активів на ТОВ “Урожай Плюс” використовуватимемо такі загально визнані методи:

- 1) горизонтальний аналіз;
- 2) вертикальний аналіз;
- 3) аналіз із застосуванням коефіцієнтів.

Для аналізу ефективності використання оборотних активів використовуються три основних показника: коефіцієнт оборотності, капіталовіддача та показник рентабельності оборотних активів.

6. За результатами проведених горизонтального та вертикального аналізів оборотних активів ТОВ “Урожай Плюс” за період з 2015 до 2019 року можемо зробити висновок, що протягом досліджуваних років найбільшу частку оборотних активів все ж таки становили запаси та дебіторська заборгованість за товари, роботи і послуги. Найбільших змін в розмірі оборотних активів підприємство зазнало у 2019 році порівняно з 2018, їх розмір зменшився на 16 179 тис. грн, або на 65%. Основними факторами, що вплинули на це було збільшення дебіторської заборгованості, що свідчить про збільшення обсягу продажів у 2019 році та нарощування оборотів. Ще одним найбільшим коливанням за досліджувані роки був період з 2016 до 2017 роки. Обсяг оборотних активів зменшився на 8 349 тис. грн, або 29%. Основним фактором теж стало збільшення розмірів дебіторської заборгованості за товари, роботи і послуги на 654% та появою іншої дебіторської заборгованості за розрахунками з бюджетом, іншої поточної дебіторської заборгованості та витрат майбутніх періодів.
7. Аналіз фінансового стану шляхом розрахунку показників ефективності використання оборотних активів, характеризує діяльність ТОВ “Урожай Плюс” як стабільну, оскільки: Коефіцієнт покриття характеризує здатність підприємства забезпечити свої короткострокові зобов’язання з найбільше легко реалізованої частини активів – оборотних коштів. Рівень даного

показника у 2019 році – 5,46, що більше на 4,31 ніж у 2018 році і означає, що вартість поточних активів перевищує суму поточних зобов'язань. Даний показник $5,46 > 1$ і це показує достатній рівень показника. Тобто, це веде до підвищення довіри до ТОВ “Урожай Плюс” з боку кредиторів, постачальників, інвесторів і партнерів. Коефіцієнт швидкої ліквідності показує платіжні можливості підприємства щодо погашення поточних зобов'язань за умови своєчасного здійснення розрахунків з дебіторами. У 2019 р. він – 2,29, що більше на 1,82 за показник у 2018 році, що становив 0,47, також цей коефіцієнт порівнюється з оцінюваним рівнем ($2,29 > 1$). З оцінки, можна зробити висновок, що більшість своїх поточних зобов'язань підприємство може погасити за рахунок оборотних коштів. Таке значення вказує на те, що у ТОВ “Урожай Плюс” досить ліквідних оборотних коштів для своєчасного розрахунку за зобов'язаннями.

Основна мета проведення діагностичного аналізу ефективності управління активами полягає у їх комплексній оцінці, за результатами якої керівництво зможе поррахувати ефективність управління активами і вчасно відреагувати на зміни в управлінні підприємством. Алгоритм діагностичного аналізу ефективності управління активами підприємства складається з п'яти етапів:

- 1-й етап – аналіз стану управління активами;
- 2-й етап – аналіз розрахованих показників щодо ефективності управління активами;
- 3-й етап – аналіз причин, які вплинули на розрахунки показників;
- 4-й етап – формування рекомендацій для поліпшення результату розрахунків;
- 5-й етап – контроль за дотриманням рекомендацій.

Нами визначено такі шляхи управління дебіторською заборгованістю ТОВ “Урожай Плюс”:

- а) надання знижок за швидку оплату;
- б) факторинг;
- в) контроль стану розрахунків з покупцями при відстроченій(простроченій) дебіторській заборгованості;

- г) орієнтація на більшу кількість покупців для зменшення ризику несплати одним чи кількома великими покупцями;
- д) системний контроль за співвідношенням дебіторської та кредиторської заборгованості;
- е) класифікація дебіторської заборгованості залежно від її якості та створення резервів безнадійних боргів;
- ж) проведення моніторингу дебіторської заборгованості і порівняння її показників з такими ж показниками по галузі, конкурентів та даними минулих років.

Також ми рекомендуємо запровадити новий звіт “Аналіз ефективності використання оборотних активів”, який має на меті надання повної та важливої інформації для прийняття управлінських рішень на підставі фінансових показників та коефіцієнтів, відображених у даному звіті. До них, зокрема, варто віднести такі показники щодо коефіцієнт покриття, коефіцієнт швидкої та абсолютної ліквідності, коефіцієнт оборотності. Головна умова виконання звіту – дані показники повинні бути прораховані та зіставлені з середньогалузевими нормативними значеннями. Це дасть можливість миттєво аналізувати діяльність компанії та робити подальші кроки.

Для підвищення ефективності їх використання є доцільним використовувати такі критерії:

1. Використовувати методи нормування оборотних активів такі як: метод прямого розрахунку, аналітичний (дослідно-статистичний) метод, коефіцієнтний метод.
2. Підвищити ліквідність та платоспроможність підприємства;
3. Дотримуватись оптимального співвідношення власних і позикових оборотних активів.
4. Скласти бюджети поточних надходжень і витрат.

Таким чином, зазначені дії допоможуть ТОВ “Урожай Плюс” постійно підраховувати ефективність управління активами, вчасно реагувати на зміни та приймати вдалі рішення щодо ефективної політики управління активами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Boltyanska N. Ways to Improve Structures Gear Pelleting Presses. ТЕКА. An International Quarterly Journal on Motorization, Vehicle Operation, Energy Efficiency and Mechanical Engineering. LublinRzeszow, 2018. Vol. 18. No 2. P. 23-29.
2. Boltyanskaya N.I. The dependence of the competitiveness of the pig industry from it-chnology parameters of productivity of the animals. Bulletin of Kharkov national University-University of agriculture after Petro Vasilenko. Kharkov. 2017. Vol. 18. 81-89.
3. Артеменко В.О. Характеристика чинників впливу на ефективність функціонування оборотних активів підприємств аграрного сектора / В.О. Артеменко. // Фінансовий простір. – 2014. – № 1. – С. 19–24.
4. Бабенко А.Г. Державне регулювання та підвищення конкурентоспроможності аграрного сектору. Економіка АПК. 2008. № 5. С. 85–88.
5. Баранова В.Г. Теоретичні засади управління оборотним капіталом / В.Г. Баранова, С.М. Гоцуляк // Вісник соціально-економічних досліджень. – Одеса : ОДЕУ, 2008. – № 30. – С. 32-36.
6. Бечко В. П. До питання щодо економічної сутності оборотних засобів/В. П. Бечко// Інноваційна економіка. – 2010. – № 4. – С. 98–102.
7. Білик М. Д. Сутність і оцінка фінансового стану підприємств / М. Д. Білик // Фінанси України. - 2005. - №3. - С.117-129.
8. Бланк И.А. Управление активами / И.А. Бланк. – К.: Ника–Центр, Эльга, 2002. – с. 239-245.
9. Болтянська Н.І. Зміни техніко-експлуатаційних показників МЕЗ під впливом на них надійності. Вісник ХНТУСГ імені П. Василенка. 2009. Вип.89. С. 106–111.
10. Босак А.О., Жигadlo О.І. Прямі іноземні інвестиції: вплив зони вільної торгівлі між Україною та ЄС, проблеми і перспективи розвитку. Науковий

- вісник Ужгородського національного університету. Серія Міжнародні економічні відносини та світове господарство. Випуск 22. Частина 1. 2018. С. 32–37.
11. Босак А.О., Несміян Д.А. Перспективи забезпечення пшеницею країн Азії. Вісник Одеського Національного університету ім. І.І. Мечникова. Серія: Економіка. Том 23. Випуск 5 (70). 2018. С. 11–16.
12. Васильева Л.С. Финансовый анализ: учеб. / Л.С. Васильева, М.В. Петровская. – М.: КНОРУС, 2013. – с. 151-154.
13. Ващенко Н.В. Чинники формування та ефективності використання потенціалу оборотних активів підприємства / Н.В. Ващенко, Ю.І. Максимович // Інноваційна економіка. – 2013. – № 6. – С. 330–335.
14. Гиляровская Л.Т. Комплексный экономический анализ хозяйственной деятельности: учеб. / Л.Т. Гиляровская, Д.В. Лысенко, Д.А. Эндовицкий – М.: ТК Велби, издательство Проспект, 2012 г. – с. 91-97.
15. Гинзбург А.И. Экономический анализ / А.И. Гинзбург. – 2-е издание. – С.-Пб: Питер, 2008. – с. 74-79.
16. Господарський кодекс України від 16.01.2003 №436-IV. Дата оновлення 13.02.2020. URL :<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>(дата звернення: 20.03.2020)
17. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
18. Деркач Л.П. Экономико-статистическое изучение оборотных средств колхозов (на примере Украинской ССР): [монография] / Л.П. Деркач. – К.: Наукова думка, 1987. – с. 54-63.
19. Драгун Л. М. Удосконалення аналізу ефективності використання обігових коштів підприємства / Л. М. Драгун, В. Ф. Левченко, О. Л. Бондаренко // Фінанси України. – 1998. – № 12. – С. 12 – 20.
20. Економіка підприємств: навчальний посібник / [А. В. Шегда, Т. М. Литвиненко, М. П. Нахаба та ін.]; за ред. А. В. Шегди. – 2-ге вид., стер. – К.: Знання-Прес, 2002. – с. 120-144.

21. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” від 16.07.99 № 996 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=327%2F95-%E2%F0>
22. Косова Т.А. Організація та методика економічного аналізу. Навчальний посібник. Аналіз стану та вартості майна підприємства. 2019.– URL: https://pidruchniki.com/16011013/ekonomika/analiz_stanu_vartosti_mayna_pidprijemstva
23. Крупка Я. Д. Про масштаби та способи розкриття інформації у примітках до фінансової звітності / Я. Д. Крупка, І. Я. Назарова // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. – 2009. - № 7. – С. 144-149.
24. Круш П.В. Еволюція теоретичних підходів визначення сутності капіталу підприємства / Круш П.В., Мастюк Д.О. / Національний Технічний Університет України «КПІ» Вип. № 12 (2015). URL: <http://ev.fmm.kpi.ua/article/view/45314>
25. Лахтіонова Л. А. Фінансовий аналіз об’єктів господарювання: монографія / Л. А. Лахтіонова. – К.: КНЕУ, 2011. – с. 215-234.
26. Лукинський В.В. Актуальные проблемы формирования теории управления запасами: [монография] / Лукинський В.В. – СПб.: СПбГИЭУ, 2008. – 213 с
27. Мазаракі А.А. Світовий ринок товарів та послуг: підручник для ВНЗ у 2 ч./ за заг. ред. А.А.Мазаракі. – Харків: Ранок, 2008. – с. 59-72.
28. Мацибора Т.В. Інвестиційна привабливість аграрного сектору України: регіональний аспект. Економіка АПК. 2018. № 3. С. 49–55.
29. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 «Подання фінансової звітності» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/>
30. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку 2000 / Перекл. з англ. за ред. С.Ф. Голова. – К.: Федерація проф. бухгалтерів і аудиторів України, 2000. – 1272 с.

31. Мустафаєва Л.А., Босак А.О. Міжнародна конкурентоспроможність аграрного сектору України: теоретичний базис і проблеми розвитку. Вісник Національного Університету «Львівська політехніка» «Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку». № 851. 2016. С. 199–205.
32. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності" від 07.02.2013 № 73 / Мінфін України // Офіційний вісник України. — Офіц. вид. — К., 2013. — № 19. — С. 97.
33. Оксаленко Н.О. Індикатори та показники ефективності використання оборотних активів / Н.О. Оксаленко // [Електронний ресурс]. — Режим доступу:
http://mevhnua.com/load/2013/9_mekhanizmi_pidvishhennja_ta_realizaciji_ekonomichnogo_potencialu_pidpriemstv/39-1-0-214
34. Отенко І. П. Аналіз та оцінка стратегічного потенціалу підприємства : наукове видання / І. П. Отенко, Л. М. Малярець, Г. А. Іващенко. — Х. : Вид. ХНЕУ, 2007. — с. 176-184.
35. П(С)БО 19 „Об’єднання”, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.07.1999р. №16 [Електронний ресурс]. — Режим доступу:
<http://www.minfin.gov.ua>
36. П(С)БО 9 “Запаси”// Все про бухгалтерський облік .– 2005.– № 13(1046). – С. 33-36.
37. Панадій О.П. Посилення ефективності управлінського обліку із застосуванням комп’ютерних мережевих технологій (на прикладі експериментальної бази НААН України) / О. П. Панадій // Облік і фінанси. - 2017. – № 1. – С. 57-67.[Електронний ресурс] – Режим доступу:
http://nbuv.gov.ua/UJRN/Oif_apk_2017_1_9
38. Пеняк Ю.С. Формування та ефективність використання оборотних засобів сільськогосподарських підприємств: автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.00.04/ Ю.С. Пеняк; Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва.— Х., 2010. — с. 5-14.

39. Поддєрьогін Л.Д. та ін. Фінанси підприємств: підручник / Кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А.М. Поддєрьогін / А. М. Поддєрьогін М. Д. Білик, Л.Д. та ін. Буряк. – 6-ге вид., перероб. і доп. – Київ : КНЕУ, 2006. – с. 219-236.
40. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 “Загальні вимоги до фінансової звітності”: затв. наказом М-ва фінансів України від 31.03.1999 р. № 87. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua/>.
41. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 “Дебіторська заборгованість”: затв. наказом М-ва фінансів України від 08.10.1999 р. № 237 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua>.
42. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 “Баланс”: затв. наказом М-ва фінансів України від 31.03.1999 р. № 87. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua>.
43. Прунцева Г. О. Проблеми фінансування діяльності сільськогосподарських підприємств [Електронний ресурс] / Г. О. Прунцева. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/PNR_2006/Economics/3_prunceva%20g.o.doc.htm.
44. Сікора І.А. Оборотні активи як об’єкт бухгалтерського обліку і економічного аналізу / І. А. Сікора // Вісник Технологічного університету Поділля. Економічні науки. – 2009. – № 1. – С.230-234.
45. Скляр О.Г., Скляр Р.В. Властивості біодобрив, що отримуються після анаеробної ферментації гною. Праці ТДАТУ. Мелітополь, 2013. - Вип. 13. Т.3. С.110-118.
46. Сухарський В. С. Економічний словник: [довід.] / В. С. Сухарський. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2002. – с. 79-94.
47. Тимошик Н.С., Семчишин Є.В. Організаційні аспекти формування та оптимізації фінансових ресурсів підприємств. Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського . Серія: Економіка і управління. 2019. Том 30 (69). № 2 С. 232-238.
48. Тютюнник Ю.М., Дорогань-Писаренко Л.О., Тютюнник С.В. Фінансовий аналіз. Полтава, 2016. С. 430–432.

49. Федосов В.М. Теорія фінансів. Київ : Центр учбової літератури, 2010. – с. 24-43.
50. Финансы предприятий: [учебник] / Н.В. Колчина, Г.Б. Поляк, Л.П. Павлова [и др.]; под ред. проф. Н.В. Колчиной. – М.: Финансы, ЮНИТИ, 1998. – с. 125-139.
51. Химич І.Г. Стратегія релокації: особливості сучасного бізнесу/І.Г. Химич, Н.С. Тимошик, Т.В. Подвірна//Сучасні тенденції розвитку світової економіки: нові виклики та проблеми: Матеріали VI Міжнародної науковопрактичної конференції (Одеса, 19 квітня 2019).—Одеса: МГУ, 2019.— С. 141-142.
52. Чобіток В.І., Пятилокотова К.С. Управління оборотними активами підприємства: теоретичний аспект [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/natural/Vetp/2013_41/13cvieic.pdf.
53. Щурик М.В. Фінансовий аналіз [Текст] /Щурик М.В. // Фінансовий аналіз – Івано Франківськ: «НАІР», 2014. – с. 154-172.

ДОДАТКИ

Додаток 1
до Положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий
звіт суб'єкта малого підприємництва»

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємництва

Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю «УРОЖАЙ ПЛЮС»	Дата (рік, місяць, число)	за ЄДРПОУ	КОДИ
Територія	Київська		за КОАТУУ	2016 01 01
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю		за КОПФГ	32395848
Вид економічної діяльності	Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних рослин		за КВЕД	3225583002
Середня кількість працівників, осіб	22			240
Одиниця виміру:	тис.грн з одним десятковим знаком			01.11
Адреса, телефон	вул. Центральна, буд. 30-А, с. Гензерівка, Яготинський р-н, Київська обл. 07731, 0675400696			

І. Баланс
на 31 грудня 2015 р.

Форма № 1-м
Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
І. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби:	1010	8 945,8	10 908,5
первісна вартість	1011	10 022,6	13 693,6
знос	1012	(1 076,8)	(2 785,1)
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції	1030		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом І	1095	8 945,8	10 908,5
ІІ. Оборотні активи			
Запаси:	1100	13 449,4	14 027,5
у тому числі готова продукція	1103	723,5	512,3
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	20 392,8	13 251,1
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135		1,0
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155		1 798,5
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	451,7	751,2
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190	2 894,3	2 567,4
Усього за розділом ІІ	1195	37 188,2	32 396,7
ІІІ. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1300	46 133,9	43 305,2

Продовження Додатку А

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	35,0	35,0
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	17 596,5	18 123,7
Неоплачений капітал	1425	( )	( )
Усього за розділом I	1495	17 631,5	18 158,7
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	11 924,4	6 645,2
розрахунками з бюджетом	1620	31,5	254,1
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	6,8	4,2
розрахунками з оплати праці	1630	0,6	1,7
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	16 539,1	18 241,3
Усього за розділом III	1695	28 502,4	25 146,5
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900	46 133,9	43 305,2

2. Звіт про фінансові результати за 2015 р.

Форма № 2-м
Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	4 351,1	3 984,2
Інші операційні доходи	2120	54,3	49,6
Інші доходи	2240		
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	4 405,4	4 033,8
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(2 112,8)	(1 769,2)
Інші операційні витрати	2180	(1 018,3)	(1 171,3)
Інші витрати	2270	(95,2)	(98,6)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(3 226,3)	(3 039,1)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	1 179,1	994,7
Податок на прибуток	2300	( )	( )
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	1 179,1	994,7

Керівник

(підпис)

Головний бухгалтер

(підпис)

Домрінова О. П.

(ініціали, прізвище)

Лоєвська Л. В.

(ініціали, прізвище)

Продовження Додатку А

Додаток 1
до Положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий
звіт суб'єкта малого підприємництва»

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємництва

		Дата (рік, місяць, число)	КОДИ		
			2017	01	01
Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю «УРОЖАЙ ПЛЮС»	за ЄДРПОУ	32395848		
Територія	Київська	за КОАТУУ	3225583002		
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240		
Вид економічної діяльності	Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних рослин	за КВЕД	01.11		
Середня кількість працівників, осіб	24				
Одиниця виміру:	тис.грн з одним десятковим знаком				
Адреса, телефон	вул. Центральна, буд. 30-А, с. Гензерівка, Яготинський р-н, Київська обл. 07731, 0675400696				

1. Баланс
на 31 грудня 2016 р.

Форма № 1-м
Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби:	1010	10 908,5	10 545,8
первісна вартість	1011	13 693,6	12 622,6
знос	1012	(2 785,1)	(2 076,8)
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції	1030		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	10 908,5	10 545,8
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	14 027,5	4 277,9
у тому числі готова продукція	1103	512,3	32,6
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	13 251,1	23 292,8
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	1,0	
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1 798,5	
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	751,2	221,2
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190	2 567,4	1 492,3
Усього за розділом II	1195	32 396,7	29 284,2
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1300	43 305,2	39 830,0

Продовження Додатку А

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	35,0	35,0
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	18 123,7	13 546,5
Неоплачений капітал	1425	( )	( )
Усього за розділом I	1495	18 158,7	13 581,5
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	6 645,2	5 983,2
розрахунками з бюджетом	1620	254,1	16,5
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	4,2	9,3
розрахунками з оплати праці	1630	1,7	1,6
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	18 241,3	17 945,8
Усього за розділом III	1695	25 146,5	23 956,4
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900	43 305,2	39 830,0

2. Звіт про фінансові результати за 2016 р.

Форма № 2-м
Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	9 825,0	4 351,1
Інші операційні доходи	2120	520,4	54,3
Інші доходи	2240		
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	10 345,4	4 405,4
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(7 800,5)	(2 112,8)
Інші операційні витрати	2180	(1 700,9)	(1 018,3)
Інші витрати	2270	(300,1)	(95,2)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(9 801,5)	(3 226,3)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	543,9	1 179,1
Податок на прибуток	2300	( )	( )
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	543,9	1 179,1

Керівник

Головний бухгалтер

(підпис)

(підпис)

Домрінова О. П.

(ініціали, прізвище)

Лоєвська Л. В.

(ініціали, прізвище)

Продовження Додатку А

Додаток 1
до Положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий
звіт суб'єкта малого підприємництва»

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємництва

Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю «УРОЖАЙ ПЛЮС»	Дата (рік, місяць, число)	за ЄДРПОУ	КОДИ
Територія	Київська		за КОАТУУ	2018 01 01
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю		за КОПФГ	32395848
Вид економічної діяльності	Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних рослин		за КВЕД	3225583002
Середня кількість працівників, осіб	24			240
Одиниця виміру:	тис.грн з одним десятковим знаком			01.11
Адреса, телефон	вул. Центральна, буд. 30-А, с. Гензерівка, Яготинський р-н, Київська обл. 07731, 0675400696			

1. Баланс
на 31 грудня 2017 р.

Форма № 1-м
Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005		0,1
Основні засоби:	1010	10 545,8	11 973,0
первісна вартість	1011	12 622,6	15 693,5
знос	1012	(2 076,8)	(3 720,5)
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції	1030		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	10 545,8	11 973,1
II. Оборотні активи			
Запаси:	1100	4 277,9	8 751,0
у тому числі готова продукція	1103	32,6	3 752,4
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1125	23 292,8	3 091,1
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135		1,8
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155		5 447,6
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	221,2	970,8
Витрати майбутніх періодів	1170		439,4
Інші оборотні активи	1190	1 492,3	2 233,9
Усього за розділом II	1195	29 284,2	20 935,6
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття			
Баланс	1300	39 830,0	32 908,7

Продовження Додатку А

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	35,0	35,0
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	13 546,5	13 911,5
Неоплачений капітал	1425	( )	( )
Усього за розділом I	1495	13 581,5	13 946,5
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	5 983,2	4 291,4
розрахунками з бюджетом	1620	16,5	389,9
у тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	9,3	1,2
розрахунками з оплати праці	1630	1,6	(0,1)
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	17 945,8	14 279,7
Усього за розділом III	1695	23 956,4	18 962,2
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900	39 830,0	32 908,7

2. Звіт про фінансові результати за 2017 р.

Форма № 2-м
Код за ДКУД

1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	12 921,0	9 825,0
Інші операційні доходи	2120	352,2	520,4
Інші доходи	2240		
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	13 273,2	10 345,4
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(11 202,3)	(7 800,5)
Інші операційні витрати	2180	(1 661,0)	(1 700,9)
Інші витрати	2270	(247,6)	(300,1)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(13 110,9)	(9 801,5)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 - 2285)	2290	162,3	543,9
Податок на прибуток	2300	( )	( )
Чистий прибуток (збиток) (2290 - 2300)	2350	162,3	543,9

Керівник

(підпис)

Головний бухгалтер

(підпис)

Домрінова О. П.

(ініціали, прізвище)

Люєвська Л. В.

(ініціали, прізвище)

Продовження Додатку А

Додаток 1 до положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25

"Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва"

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ суб'єкта малого підприємництва

Підприємство **Товариство з обмеженою відповідальністю "УРОЖАЙ ПЛЮС"** Дата (рік, місяць, число) **за ЄДРПОУ**

Територія **КИЇВСЬКА** **за КОАТУУ**

Організаційно-правова форма господарювання **Товариство з обмеженою відповідальністю** **за КОПФГ**

Вид економічної діяльності **Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур** **за КВЕД**

Середня кількість працівників, осіб **26**

Одиниця виміру: **тис. грн. з одним десятковим знаком**

Адреса, телефон **вулиця Центральна, буд. 30 А, с. ГЕНЗЕРІВКА, ЯГОТИНСЬКИЙ РАЙОН, КИЇВСЬКА обл., 07731 0675400696**

Коди		
2019	01	01
32395848		
3225583002		
240		
01.11		

1. Баланс на 31 грудня 2018 р.

Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0,1	4,4
Основні засоби	1010	11 973,0	14 445,3
первісна вартість	1011	15 693,5	21 217,3
знос	1012	(3 720,5)	(6 772,0)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	11 973,1	14 449,7
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	8 751,0	14 743,7
у тому числі готова продукція	1103	3 752,4	10 460,6
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	3 091,1	3 534,6
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	1,8	1 346,1
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	5 447,6	2 076,1
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	970,8	1 545,8
Витрати майбутніх періодів	1170	439,4	1 298,0
Інші оборотні активи	1190	2 233,9	336,5
Усього за розділом II	1195	20 935,6	24 880,8
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	32 908,7	39 330,5

Продовження Додатку А

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	35,0	35,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	13 911,5	17 537,9
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	13 946,5	17 572,9
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	4 291,4	9 869,1
розрахунками з бюджетом	1620	389,9	104,1
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	1,2	2,0
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	14 279,7	11 782,4
Усього за розділом III	1695	18 962,2	21 757,6
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900	32 908,7	39 330,5

2. Звіт про фінансові результати

за 2018 рік

Стаття	Код рядка	Форма № 2-м	Код за ДКУД
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	22 674,9	12 921,0
Інші операційні доходи	2120	-	352,2
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	22 674,9	13 273,2
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(15 833,8)	(11 202,3)
Інші операційні витрати	2180	(1 494,0)	(1 661,0)
Інші витрати	2270	(-)	(247,6)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(17 327,8)	(13 110,9)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	5 347,1	162,3
Податок на прибуток	2300	(-)	(-)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	5 347,1	162,3

Керівник

Головний бухгалтер

(підпис)

(підпис)

ЕП БОГДАР

НАДІЯ
ВОЛОДИМИРІВНА

А

Домрінова Ольга Петрівна

(ініціали, прізвище)

Самойленко Валентина Миколаївна

(ініціали, прізвище)

Продовження Додатку А

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 5 розділу I)

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю "УРОЖАЙ ПЛЮС"	Дата(рік,місяць,число)	Коди
Територія	КИЇВСЬКА	за ЄДРПОУ	2020 01 01 32395848
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОАТУУ	3225583002
Вид економічної діяльності	Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	за КОПФГ	240
Середня кількість працівників, осіб	36	за КВЕД	01.11
Одиниця виміру:	тис. грн. з одним десятковим знаком		
Адреса, телефон	вулиця Центральна, буд. 30-А, с. ГЕНЗЕРІВКА, ЯГОТИНСЬКИЙ РАЙОН, КИЇВСЬКА обл., 07731		0675400696

д.баланс на 31 грудня 2017 р.

Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	-	-
первісна вартість	1001	-	-
накопичена амортизація	1002	(-)	(-)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	4,4	786,5
Основні засоби :	1010	14 445,3	13 005,6
первісна вартість	1011	21 217,3	22 688,6
знос	1012	(6 772,0)	(9 683,0)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	14 449,7	13 792,1
II. Оборотні активи			
Запаси :	1100	14 743,7	5 053,1
у тому числі готова продукція	1103	10 460,6	3 227,2
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	3 534,6	209,4
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	1 346,1	38,2
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	2 076,1	695,2
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	1 545,8	495,9
Витрати майбутніх періодів	1170	1 298,0	2 197,8
Інші оборотні активи	1190	336,5	12,5
Усього за розділом II	1195	24 880,8	8 702,1
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	21,1
Баланс	1300	39 330,5	22 515,3

Продовження Додатку А

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	35,0	35,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	17 537,9	20 885,1
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	17 572,9	20 920,1
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	9 869,1	585,0
розрахунками з бюджетом	1620	104,1	10,9
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	2,0	3,4
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	11 782,4	995,9
Усього за розділом III	1695	21 757,6	1 595,2
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	39 330,5	22 515,3

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2019 р.

Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	39 187,1	22 674,9
Інші операційні доходи	2120	113,0	-
Інші доходи	2240	-	-
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	39 300,1	22 674,9
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(33 300,4)	(15 833,8)
Інші операційні витрати	2180	(1 871,1)	(1 494,0)
Інші витрати	2270	(18,5)	(-)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(35 190,0)	(17 327,8)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	4 110,1	5 347,1
Податок на прибуток	2300	(-)	(-)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	4 110,1	5 347,1

ЕП БОСАН
НАДІЯ
ВОЛОДИМИРІВНА

Керівник

(підпис)

Домрінова Ольга Петрівна

(ініціали, прізвище)

Головний бухгалтер

(підпис)

Самойленко Валентина Миколаївна

(ініціали, прізвище)

